

Občina Podbonesec je izrazila negativno mnenje glede morebitnega odprtja kamnoloma pri Čedarmacih

3

Vizintin in Ret za prepoved tovornega prometa skozi Dol

12

V Trstu Muzeji zvečer privabljajo številne obiskovalce

7

Graphart
www.graphart.it

Primorski dnevnik

PETEK, 3. AVGUSTA 2007

Št. 182 (18.965) leto LXIII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 vsvi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418
GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it/> e-mail: redakcija@primorski.it

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art. 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 0,80€ (191,71 SIT)

Umetnine so last vseh, vendar...

BREDA PAHOR

Italija v svetu upravičeno slovi po svojih nešteti umetninah. In tudi po tem, da jih ne zna ali zmore primerno zaščititi. To seveda ni nikakršno opravičilo za horde tatov in njihove petične »delodajalce«, ki si po skritih poteh ustvarjajo bajne zbirke. Tudi zato je zgodba s srečnim koncem, ki jo je z neprikritim zadovoljstvom izbojeval in oznanil minister za kulturne dobrine in dejavnosti Rutelli, velikega pomena: dogovor s kalifornijskim muzejem Getty vrača Italiji vrsto antičnih dragocenosti, ob tem pa potrjuje pravilo, da so tudi umetnine nekje legitimno »doma«. In tam morajo biti - v okviru možnosti in ob zagotovljeni varnosti za obiskovalce in same predmete - dostopne vsem. S tega, nezanimljivega vidika so umetnine last vseh.

Pravila imajo to neprijetno lastnost, da so splošna, kar pomeni, da jih je treba vselej upoštevati. Kar sama od sebe se zato tudi ob tej priložnosti vsiljuje primerjava z vprašanjem umetnin, odtujenih iz Pirana, Kopra in Izole: tako imenovani istrski zaklad, ki ga je italijanska država vzorno restavrirala, nikakor ne najde sporazumne poti v cerkve, samostane in druga poslopja, ki jih je izvorno bogatil.

Primer »Italija-Getty« torej prinaša vrsto ugotovitev in tudi obvez. Pozitiven trend dogovorjenega vračanja umetnin tja, od koder so bile odnesene, je nadvse razveseljiv, vendar za vse vpletene tudi obvezujoč. Tudi če se vloge zamenjajo. Italija je npr. v odnosu do Etiopije in Libije že znala izkazati primerno mero občutljivosti in oportuniteti. S tem je dokazala, da zna interpretirati pravilo v obeh smereh.

ITALIJA - Prodijeva vlada prejela v senatu svojo 21. zaupnico

Uzakonjena razdelitev dodatnega davčnega priliva

Levji delež bo šel za zvišanje najnižjih pokojnin

RIM - Prodijeva vlada je včeraj preskočila še zadnjo oviro pred poletnim premorom, ko je v senatu prejela svojo že 21. zaupnico. Na dnevnem redu je bil namreč zakonski odlok o porazdelitvi dodatnega davčnega priliva, tako imenovani »zakladek«, ki bi v primeru, da ga ne bi spreminili v zakon, zapadel 31. avgusta. Za zaupnico je glasovalo 161 senatorjev, proti jih je bilo 154, dosmrtni senator Andreotti pa se je vzdržal. Trije glasovi dosmrtnih senatorjev, ki so se glasovanja udeležili, včeraj niso bili odločilni, saj je imela vlada zaradi odsotnosti dveh opozicijskih senatorjev zanesljivo večino.

V zakonu o porazdelitvi nenačrtovane davčnega priliva (4,1 milijarde evrov) je cela množica postavk, najpomembnejši ukrep pa je zvišanje najnižjih pokojnin.

Na 14. strani

ZDA - Minneapolis Zrušil se je most: 9 mrtvih

MINNEAPOLIS - V Minneapolisu se je v sredo zvečer v reko Mississippi zrušilo 20 metrov mostu, po katerem teše osempasovna avtocesta. Po dosedanjih podatkih je umrlo najmanj devet ljudi, 20 ljudi pa še pogrešajo. Število smrtnih žrtev naj bi še naraslo, več kot 60 ranjenih pa so odpeljali v bolnišnico. Med nesrečo se je v reko zrušilo več deset avtomobilov. Začele so se že polemike v zvezi s pisanjem kreačevnega tiska, da je bil most dotrajan in bi ga moirali že pred časom porušiti.

Na 20. strani

JADRANJE - Velik uspeh članov JK Čupa v Istanbulu

Mlada Sivitz Košuta in Farneti tretja na EP v razredu 420

Mlada jadralka sesljskega JK Čupa Simon Sivitz Košuta in Jaš Farneti sta na evropskem članskem prvenstvu v razredu 420, ki se je včeraj končalo v Istanbulu, osvojila bronasto medaljo, kar je njun doslej največji uspeh in eden največjih uspehov zamejskega jadranja

AVSTRALIJA - Približno 100.000 aborignskih otrok je bilo odvzetih staršem

Avstralska vlada bo izplačala odškodnino »ukradenemu« aboriginu

ADELAIDE - Premier avstralske zvezne države Južna Avstralija Mike Rann je včeraj sporočil, da se njegova vlada ne bo pritožila na rzsodbo vrhovnega sodišča, ki je v sredo odločilo, da je aborigin Bruce Trevorrow, ki so ga kot 13-mesečnega otroka odvzeli družini, upravičen do odškodnine v vrednosti več kot 500.000 avstralskih dolarjev (312.523 evrov). To je prvi primer, da bo pripadniku t. i. ukradene generacije izplačana odškodnina, poročila ameriška tiskovna agencija AP. Sedaj 50-letnega Trevorrowa so na božični dan leta

1957 odpeljali v bolnišnico v glavno mesto Južne Avstralije Adelaide. Bolnišnično osebo je mislilo, da takrat 13-mesečni deček nima staršev, zato so ga dali neki ženski, ki je kasneje postala njegova rejnica. Trevorrow ni nikoli več videl svojega očeta, kar deset let pa je minilo, preden je ponovno videl ostale člane svoje družine, poročila AP. Trevorrow je »v življenju dovolj prestal,« je odločitev vlade pojasnil Rann in dodal, da »si ne more predstavljati bolj tragičnega primera«, poročila nemška tiskovna agencija dpa. »To je grozen primer

izselitve. Bilo bi popolnoma neprijetno, da bi gospodu Trevorrowu preprečili izplačilo odškodnine,« je po poročanju AP novinarjem v Adelaidu povedal Rann. Med letoma 1910 in 1970 je bilo približno 100.000 aborignskih otrok odvzetih staršem. Avstralski zakoni in zakoni zveznih držav so namreč temeljili na sklepu, da so aborignini pogubljena rasa in jih je potrebno rešiti. Državna preiskava izpred desetih let o t. i. ukradeni generaciji je pokazala, da so otroci utrpeli dolgotrajne psihološke škodo, ker so bili ločeni od svoje

družine in kulture. Avstralsko zvezno sodišče je leta 2000 že zavrnilo tožbo dveh aborignov proti avstralski vladi. Sredina odločitev vrhovnega sodišča je ponovno osvežila pozive avstralski vladi in vladam zveznih držav, naj se opravičijo vsem aborignskim otrokom, ki so bili odvzeti svojim staršem, ter jim prostovoljno izplačajo odškodnine. Avstralski premier John Howard je odločno zavrnil oba predloga, saj meni, da se sedanji avstralski vladi ni potrebno opravičiti za napake predhodnih oblast. (STA)

Trst: bojazen pred »privatizacijo« nabrežja

Na 5. strani

Hrvaška vlada včeraj predlagala Sloveniji arbitražo o morski meji na sodišču v Hamburgu

Na 4. strani

Predstavniki srenj o razvoju doline Glinšice

Na 6. strani

ŽARIŠČE

Podobe poletja

EVELINA UMEK

Poletje-sinonim za težko pričakovani počitek, potovanje, zabavo, brezskrbnost, ujeto v oklepaj dopusta. Prinaša nam vonj po morju, globoko senco senčnih gozdnih poti, druženje in kramljanje s prijatelji, sklepanje novih znanstev, reke osvežilnih pijač, tone sladoleda, goloto, pustolovščino.

Toda poletje, ki ga doživljamo letos, prinaša tudi vse kaj drugega.

Vonj po morju je zamenjal smrad po dimu, ognjeni zublji uničujejo na tisoče hektarov gozda, ljudje morajo bežati pred njimi, sicer jih dohiti ognjena smrt. Človek požiga, da bi tam, kjer je gozd nudil svojo senco, svoj mir, zraslo stanovanjsko naselje, mogoče vile za izbrance.

Na drugih koncih sveta pa voda podira vse pred seboj, poplave jemljejo domove in življenja. In tudi to je posledica človekovega ravnanja in njegovega odnosa do narave.

Reke pločevine se stekajo v kraje počitka, oddiha, toda prej je treba preživeti dolge zastoje, vročino, nepotrpežljivost voznikov. In bolj kot v drugih letnih časih štejemo mrtve na cestah, predvsem mlade, ki v vročici zabave za vsako ceno pozabljajo na osnovna pravila varnosti. Alkohol in mamila so vzrok mnogih smrti na asfaltu.

V neki televizijski oddaji sem za-

sledila podatek, da je v Italiji v zadnjih treh letih umrlo na cestah toliko mladih, kot je padlo ameriških vojakov v Iraku.

Tudi v Sloveniji je vse več nesreč, samo od januarja do maja je bilo čez sto smrtnih žrtev, v zadnjih tednih pa njihovo število strmo narašča.

Kronike časopisov, televizijskih in radijskih dnevnikov vse pogosteje poročajo o nasilju nad ženskami in otroki, o zlorabah.

Za marsikaj lahko krivimo visoke temperature, ki prekašajo dolgoletne rekorde, toda predvsem gre za odgovornost človeka, ki se ne meni za svojega bližnjega niti za jutrišnji dan.

Geslo je: uživati danes. Saj nam radodarne multinacionalke ponujajo življenje skoraj zastoj, vse je en sam užitek. Dobrine plačujemo s školjkami, cvetnimi lesti, vstopamo v čudovite svetove s steklenico popularne pijače v rokah.

Ni več časa za razmislek, za poglabljanje vase, za opazovanje sveta, v katerem živimo, za občudovanje narave. Dovolj so nam surrogati. Toda tudi za surrogate ni primeren vsakdo, imeti mora določene lastnosti, biti mora mlad, lep, vitek, uspešen. Saj obstaja toliko pripomočkov, da to dosežeš, če pa ti ne uspe, si sam kriv. Kriv in zavržen.

Dvanajstletnik ukrade očetu avto,

opaja se s hitrostjo in ubije svoje sopotnike, najstnike. Psihologi trdijo, da je hotel dokazati, da obstaja, da je hotel postati viden. Za ceno smrti? Je kriv sam ali so odgovorni drugi? Retorično vprašanje, na katerega lahko vsakdo odgovori kar z nekaj odgovori.

V tem našem zahodnem svetu so vidni lepi in uspešni, in če hočemo biti uspešni, moramo kopiciti materialne dobrine. In ko to dosežemo, kaj je naš naslednji cilj? Še več materialnih dobrin? In ko se nasitimo vsega? Takrat začnemo trošiti sami sebe, načinov je več in vsi vodijo v smrt, duhovno in materialno.

Ni več jutrišnjega dne.

Marsikdo ga odreka tudi nerojenim. S požiganjem gozdov, z nenehnim onesnaževanjem Zemlje, z zanikanjem vrednosti jemljemo življenju smisel.

Poletje-smrad po dimu, dih smrti...

Prišla bo jesen in z njo nove podobe naše brezbriznosti. Mogoče bi zavedanje vsakega izmed nas, ki se otepa s svojimi osebnimi težavami in s problemi skupnosti, ki ji pripadamo, da smo del, delček tega našega edinega sveta, pripomoglo k temu, da bi znali ločiti bistveno od nebistvenega. To bi nas privedlo nazaj k smislu življenja, da bi se znova znali čuditi lepoti okrog nas. Ne samo poleti, v vseh letnih časih.

KULINARIČNI KOTIČEK

Golaž na moj način

V nedeljo se bodo na madžarskem Hungaroringu pomerili piloti formule 1. Ferrarijevci najbrž z dokajšnjo mero grenkobe, Alonso in Hamilton pa polna novega elana, ki jima ga je dala dokaj nerazumljiva razsodba avtomobilskega razsodišča v zvezi s podrobnimi načrti Ferrarijevih bolidov, ki so jih našli pri vodilnih McLarnovih tehnikih. Načrte so sicer imeli, niso pa se jih poslužili in zato angleško-nemškega teama ne gre kaznovati, je bila modra razsodba avtomobilskih solonov.

Kakorkoli že, bodo piloti in tehniki vseh ekip, ki se udeležujejo prvenstva F1, okusili nekaj dobrot madžarske kuhinje. In katera je jed, na katero najprej pomislimo, ko govorimo o Madžarski? Gulyas, seveda, ali po domače golaž. Ne gre sicer za povsem enako jed kot pri nas, saj je madžarski gulyas bolj redek in ga servirajo gostom v kotličku, »bogracsu«, pod katerim tli ogenj, ki ga stalno segreva.

Golaž ali gulaž je značilen za vse področje, ki ga imamo za Srednjo Evropo. V tej ali oni obliki in s tem ali drugačnim imenom ga zasledimo v Sloveniji, Avstriji, Nemčiji, na Hrvaškem, v Italiji. Naj bo golaž, gulaž, spezzatino ali stufato, gre vedno za meso, kuhano v bolj ali manj gosti omaki. Seveda so recepti zelo različni: golaž je lahko iz govejega, svinjskega ali divjačinskega mesa, vanj sodi dokajšnja količina čebule, kar zadeva ostale sestavine, pa so različice in šole zelo številne. Nekateri prisegajo, da ga je treba zaliti z vinom, drugi mu dodajajo kislo smetano, tudi glede dišav vlada pravi kaos. Po mojem mnenju gre v golaž samo lovrov list, česar pa v zelo zanimivi knjigi gospe Guštin »Je več dnevov ku klobas« nistem zasledil.

Zavedam se, da je objavljane recepta te jedi, ki je pri nas zelo priljubljena, izredno nevarno početje. Vsak od nas ima svoj način pripravljanja te slastne jedi in zato bom posredoval kar recept (ki sicer ni recept, temveč le okvirni napotek, ki ga potem vsakdo lahko izpopolni ali priredi po svojem okusu in po svoji domišljiji), po katerem ga kuham sam. Količine so za 4 osebe, moram pa povedati, da je go-

laž boljši, če ga kuhamo za več ljudi.

Potrebujemo:

500 gr ne preveč pustega govejega mesa; pol kg čebule, olje, 2 žlici paradižnikove mezge, strok česna, žlica ribanega kruha, pol žličke kumine, pol žličke mleto ostre rdeče paprike, žličarko mlete sladke rdeče paprike, kozarec rdečega vina, sol.

In sedaj na delo. Čebulo tenko narežemo in jo damo na olje, da zastekleni, (jed je tem boljša, čim dlje čebulo dušimo, da skoraj razpade), medtem dodamo tudi strt česen. Meso narežemo na primerno velike kose in ga dodamo čebuli. Vse skupaj pražimo, skupaj z lovrovim listom, dokler meso ne odda ves sok. Zdaj lahko solimo. Meso bo spustilo še nekaj tekočine, mi pa bomo dodali ribani kruh, kumino, papriko in paradižnikovo mezgo. Vse skupaj pražimo nekaj minut, medtem se vam bo začela jed sprijemati na dno posode. Takrat dodamo kozarec vina, postgramo, kar se je sprijelo na dnu posode, pustimo, da vino shlapi in potem počasi dolivamo vodo. Golaž se mora tako kuhati na nizkem ognju vsaj 1 uro, da se meso zmehča. Med kuhanjem moramo hrano občasno premešati z leseno žlico.

V Sloveniji dobimo že pripravljene začimbe za golaž, komur so vsčeh jih lahko doda skupaj z ostalimi dišavami. Dodamo lahko tudi jušno kocko, ampak vse to so, kot bi rekli pri avtomobilizmu »optionali«. Če smo na tesnem s časom, golaž lahko kuhamo tudi v parnem loncu, seveda je v tem primeru čas kuhanja bistveno krajši in je treba paziti, da nam meso ne razpade.

Z golažem tradicionalno pomudimo najrazličnejše njoke (ali svaljke, za puriste), polento, krompir pa tudi testenine. Posebne vrste golaž je golaž s krompirjem, ki ga pri nas imenujemo kalandraka. O tem pa morda kdaj drugič.

Dober tek!

Ivan Fischer

RIM - Včeraj na ministrstvu za infrastrukture

Sprejet dogovor o tretjem kraku avtoceste Benetke - Trst

Pospešitev gradnje tretjega kraka avtocestne povezave na relaciji Benetke - Trst je bistvenega pomena za razbremenitev vse gostejšega avtomobilskega in tovornega prometa

KROMA

TRENTA - Pobuda za ovrednotenje doline Zveneča imena na likovni delavnici

vV začetku julija je v Trenti potekala prva likovna delavnica TrentaArs 2007. Likovniki različnih generacij in iz različnih kulturnih sredin so ob spoznavanju lepote širšega področja Triglavskega narodnega parka šest dni v svojem mediju interpretirali videno in doživeto.

Konec julija so pobudniki priredili tiskovno konferenco in razstavo na kateri so bila predstavljena nastala dela in udeleženci. Sodelovali so: kipar, videast in docent za Video in nove medije na ljubljanski Akademiji za likovno umetnost Dušan BUčar iz Elerjev pri Koprju, iraški Kurd, Azad Karim, ki že trideset let živi v Sloveniji, kjer je tudi končal šolanje na ljubljanski ALU, Koroški Slovenec, čest gost tudi v slovenskih razstaviščih, slikar Valentin, slikar in priznani ilustrator Rudi Skočir, rojen v Kobaridu, sedaj živi v Žibrah nad Logatcem, fotograf Bojan Velikonja, fotoreporter Dnevnik, tudi letošnji dobitnik nagrade Fotografija leta 2006, ki jo podeljuje Društvo novinarjev ter slikarka HUIquin Wang, Kitajka po rodu, ki živi že več kot dvajset let v Ljubljani.

Organizatorji likovnega projekta TrentaArs, Informacijsko središče TNP Dom Trenta, Kulturno društvo Triglav Trenta in Turistično društvo Soča Trenta ter pokrovitelj Občina Bovec so želeli s pobudo nadgraditi kulturno dogajanje v Trenti, kjer sicer že tradicionalno, vsako poletje, poteka glasbena delavnica s priznanimi profesorji Dunajske filharmonije, ter ustvariti likovo zbirko del priznanih ustvarjalcev.

Razstavo spremlja katalog z uvodnikom Marka Pretnerja, vodjem Informacijskega središča TNP v Trenti in Kristine Menih, pobudnice tega likovnega projekta. Nives Marvin, selektorica in kustosinja predstavlja udeležence, avtor fotografij je Bojan Velikonja, publikacijo pa je oblikoval Azad Karim.

Na tiskovni konferenci so predstavili tudi 8. Mednarodni glasbeni forum Trenta in ostale novice v dolini Trenta in v Triglavskem narodnem parku, kot so nova ureditev dostopa v Mlinarico, najnovejše publikacije in poletne prireditve.

Včeraj se je mudil v Rimu predsednik družbe Autovie Venete Giorgio Santuz, kjer se je srečal z ministrom za infrastrukture Antoniom Di Pietrom. V večernih urah je v javnost prišla vest, da je prišlo do odločitve o konvenciji za dokončno načrtovanje tretje avtocestne trase na realaciji Benetke - Trst. Odločitev so na sedežu ministrstva sprejeli DI Pietro, Santuz in predsednik cestnega podjetja Anas Piero Ciucci.

Na srečanju so se tudi dogovorili o osnutku skupne konvencije, ki zadeva koncesijo za avtoceste A4, A23, A28. Dokument bodo do konca septembra letošnjega leta predstavili upravnemu svetu Anas ter skupščini delničarjev in upravnemu svetu družbe Autovie Venete. Odobritev dokumenta bo omogočila pospešeno izvajanje del na odseku avtocestnega omrežja, s katerim po splošnih ocenah ni mogoče več odlašati. O tem je po srečanju govoril minister Antonio Di Pietro, ki je izrazil zadovoljstvo, da je prišlo do premika, pri tem pa gre, kot je dejal minister, tudi za uveljavitev novih normativov in potrditev konkretnih korakov na področju nujnih javnih del. Po zaslugi dobre volje ni bilo treba posegati po izrednih ukrepih, kot je komisarska uprava, sedaj pa končno obstaja podlaga, da se kritično vprašanje avtocestne povezave na relaciji od Veneta do Vileša reši v doglednem času, je povedal minister.

PLISKOVICA - Prihodnjo nedeljo

Pod latnikom izbor kraljice terana

Priprave na letošnji že 37. Praznik terana in pršuta, ki bo pod pokroviteljstvom Občine Sežana in v organizaciji podjetja Trgovina in servis Peter Gec potekal 11. in 12. avgusta v Dutovljah, so že v polnem teku. Sicer pa se bo letos že drugo leto zapored praznik pričel z izborom kraljice terana, ki bo potekal v nedeljo, 5. avgusta pod latnikom evropskega prijateljstva v Pliskovici, nadaljeval pa ves teden, ko bodo kraške domačije odprle svoja vrata in hrame na kraški vinski cesti.

Kot so na tiskovni konferenci povedali organizatorji, tudi letošnji praznik ohranja dolgoletno tradicijo in vse njegove značilnosti kot so ponudba kraških specialitet s poudarkom na teranu in pršutu, povorko kraških vozov, razglasitev najboljših kraških vinarjev s pokušino teranov, razstavo, kolesarjenje po kraških poteh ob spoznavanju kraških vasi, obisk slovenske vinske kraljice, bogat kulturni in zabavni program. Vrhunec praznika bo seveda v nedeljo, 12. avgusta, ko bo ob 16. uri krenila povorka okrašenih kraških voz, v kateri bo tudi letos sodeloval voz iz Zgonika. S povorko se predstavljajo kraške vasi in s tem obujajo običaje in navade, ki sicer že močno tonejo v pozabo.

Praznik prinaša tudi nekaj novosti v vsebini, kulinarčni in zabavni ponudbi, pravita glavna organizatorja Peter Gec in Branko Može. »Kraško gastronomijo bodo predstavili pršutarji, vinogradniki, rejci drobnice, čebelarji, gostinci in osmičarji. Posebnost kraške kulinarike bodo tokrat prvič predstavili kuharji

zdrženja Carsus z vodeno degustacijo v prostorih osnovne šole. Na OŠ bo poleg tega potekala tudi vodena degustacija izbranih in nagrajenih teranov v organizaciji članov konzorcija. Tudi sezanska zadruha Vinakras se bo v šoli predstavila in prikazala degustacijo nove linije vin,« poudarjajo Gec, Može in direktor sezanskega Vinakrasa Marjan Colja.

Teden dni pred osrednjo prireditvijo pa se bo v Pliskovici odvijal izbor kraljice terana, ki ga poleg glavnih organizatorjev dutovskega praznika organizira še Razvojno društvo Pliska in Društvo vinogradnikov in vinarjev Krasa. Od nedelje, 5. avgusta, do sobote, 11. avgusta, pa bo potekal teden terana in pršuta. Tokrat bo na kraški vinski cesti, ki so jo odprli pred leti in na kateri je 150 vinogradnikov, kraške dobrote ponujalo 20 kmetij. Gre namreč predvsem za kraški pršut, ki je po kakovosti med suhimi mesninami nedvomno na prvem mestu. Seveda k temu se poda kraški teran, slovenska vinska posebnost, ki jo daje sorta refošk na kraški planoti. Kmetije ljubljajo, da bodo tako kraški teran kot kraški pršut ponujale po promocijskih cenah. Prav tako pa bodo cene sprejemljive in dostopne tudi na samem prazniku. Izbrana kraljica pa bo v tem tednu obiskala tudi nekatere vinske kleti. Tako se bo 8. avgusta mudila v enoteki v Sežani, v četrtek v Zgoniku in petek v Štanjelu na predstavitvi članov Konzorcija kraških pridelovalcev terana.

Olga Knez

PODBONESEC - Soglasna odločitev občinskega sveta

Za odprtje kamnoloma pri Čedarmacih ni pogojev

Kamnolom bi povzročal škodo okolju in je v nasprotju s potrebami teritorija

PODBONESEC - Po razpravah, kontestacijah in polemikah, ki jih je zanetilo vprašanje kamnolomov, je občinski svet v Podbonescu nazadnje soglasno izrekel negativno mnenje o možnosti, da se odpre kamnolom pri Čedarmacih, kraju, ki se nahaja na občinskem ozemlju. Predlog zadevnega občinskega odloka je na sejo občinskega sveta preinesel župan Piergiorgio Domenis, podprla pa ga je tudi opozicija.

Domenis je zagovarjal odločitev, ki jo je občinski svet v Podbonescu sprejel 25. marca letos, ko je sklenil, da si za odločitev vzame čas, kajti vprašanje je terjalo poglobitev in soočanje z ljudmi. Do tega je tudi prišlo, je dejal Domenis, ki je dodal, da je odklonilni odnos uprave do odpiranja kamnoloma temelji na drugih, v preteklosti že izraženih namerah. Tako se je občina izreкла negativno o kamnolomih že na začetku devetdesetih let, pa tudi pred nedavnim je odklonila nekaj podobnih prošnji. Glede možnosti odprtja kamnoloma pri Čedarmacih pa je bila izražena vrsta pomislekov. Predvsem je dejstvo, da ozemlje občine Podbonesec ne sodi v območje značilnega kamna, ki ga imenujejo »Pietra Piasentina« in je torej podvrženo odpiranju kamnolomov zaradi povpraševanja trga po tem, v gradbeništvu posebej cenjenem kamnu. Poleg tega bi bila dela v kamnolomu, vključno z neizbežnimi eksplozijami, v velikem nasprotju z bližnjo Landarsko jamo, objektom velike zgodovinske, kulturne in turistične vrednosti. Eksplozije bi nadalje lahko povročile tudi škodo na nekaterih stanovanjskih objektih tistega območja, je še povedal Domenis. Tako je župan utemeljil negativno mnenje z oceno, da je odprtje kamnoloma v nasprotju z občinskimi kriteriji načrtovanja razvoja teritorija. Domenis pa je pri tem tudi dejal, da je na takšno odločitev nemalo vplovalo delo odbora za zaščito Kraguonce, ki se je močno angažiral proti odprtju kamnoloma in je v ta namen med ljudmi zbral 1234 podpisov.

Kot je znano, problem kamnolomov v Benečiji ni nov in tudi poskus odprtja pri Čedarmacih gotovo ni zadnji. Gre za eno izmed posledic vse večjega zapuščanja teritorija, ki je bil dolga leta podvržen izseljevanju in opuščanju kmetijskih in drugih tradicionalnih dejavnosti. Zato je postal nekakšno lovišče za vse mogoče dejavnosti, ki pa teritoriju ničesar ne vračajo, njegovim prebivalcem ne koristijo in prinašajo še novo degradacijo in nepovratno izkoriščanje. To pa je v nasprotju s politiko uprav in drugih krajevnih dejavnikov, ki si prizadevajo za drugačne oblike upravljanja in razvoja teritorija, takšne, ki bi bile skladne z naravo in možnostmi oblik turističnega razvoja, ki so za Benečijo primerne.

V zadnjih letih je bilo več poskusov, da bi na teritoriju Nadiških dolin odpirali kamnolome, vendar je ta dejavnost za okolje škodljiva, krajem prinaša samo nevšečnosti in nobene koristi. Zato se prebivalstvo upira takšnim pobudam in se zavzema za drugačne gospodarske dejavnosti

NM

ČEDAD - Drevi večer flamenca, jutri swing, pop in funk

Na starinskem trgu pestro ves avgust ob tedenskih končnicah

ČEDAD - Čudoviti čedajski trg Paolo Diacono, na katerem naj bi po izročilu v eni izmed starinskih hiš tudi prebival slovit zgodovinar Langobardov, je danes pravi biser tega mesta. Gre za nekakšen mestni salon, v katerem obiskovalec doživlja posebno vzdušje, zato je trg prvovrstna atrakcija za turiste in domačine, še zlasti ob poletnih večerih, ko preko njega zaveje dobrodošli hlad.

Letos bo trg vse končnice v avgustu gostil več prireditev v okviru niza, ki so ga poimenovali »Forum music summer«. Gre za serijo koncertov in spektaklov, ki se bodo odvijali ob petkih in sobotah zvečer. Pobudo so sprožili upravljalci javnih lokalov, ki od nekdanjih predstavljajo na trgu raznovrstno ponudbo. To so Caffè Longobardo, pizzeria Al Duca, Caffè Latino, Gelato Si, enoteka Elefanter in prodajalna Vodafone, pokrovitelja pobude pa sta občinska uprava in združenej trgovcev Ascom.

Prvi večer je bil namenjen tangu in je na njem nastopila argentinska pevkica Gabriela Alarcon ob spremljavi kitarista Eduorada Contizanettija in basista Andree Zulliana. Drevi bo na vrsti drugi latinski ples in sicer flamenco, protagonistka plesnega spektakla pa bo plesalka flamenca in španskih plesov Federica Copetti s skupino Mimbres. Gre za štiri mlade uveljavljene profesionalce, ki uspešno nasopjajo v deželah italijanskega severovzhoda. Jutri pa bo na trgu (prav tako ob 21. uri) nastop skupine Up Tempo Quintet, ki bo izvajal swing, pop in funk glasbo svetovno znanih avtorjev.

Za prvovrsten večer flamenca bo poskrbela plesalka španskih plesov Federica Copetti ob spremljavi glasbene skupine Mimbres

NEPRAVILNOSTI Zaprla več javnih lokalov

Finačni stražniki so v naši deželi v prvih sedmih mesecih letošnjega leta odredili začasno zaprtje 21 javnih lokalov, ker pri svojem rednem poslovanju niso izdajali ustreznih davčnih potrdil. Ukrepi so bili sprejeti po širokopotezni in več mesecev trajajoči akciji finančnih stražnikov in funkcionarjev Agencije za prihodke. Večino ma so zaprli bare in kavarne, nekaj pa tudi trgovin in pekarn. Junija so zaprli šest lokalov, od katerih enega v Gorici, dva v pordenonski in tri v videmski pokrajini. Ukrepe o zaprtju javnih lokalov lahko sprejme deželni direktor Agencije za prihodke glede na nove predpise, ki so bili sprejeti z dekretom s finančnim zakonom za leto 2007 in se nanašajo na davčna potrdila, ki niso bila izdana v roku petih let.

TRST Zasedal izvršni odbor SSO

PREDSEDNIK SSO DRAGO ŠTOKA

KROMA

Izvršni odbor Sveta slovenskih organizacij, ki je zasedal 1. avgusta v Trstu, je obravnaval vrsto vprašanj, ki zadevajo slovensko narodno skupnost v naši deželi. Ker je bilo to zadnje zasedanje pred poletnimi počitnicami, je Izvršni odbor SSO osredotočil svojo pozornost predvsem na žgoče probleme, ki zadevajo našo stvarnost.

Poglobljeno je potekal razgovor o raznih evroprojekih, pri katerih sodeluje tudi SSO v navezi z Euroservisom, kateremu načeljuje dr. Erik Švab in ki je prav v tem času pred velikimi evropskimi izzivi, predvsem kar zadeva ohranjanje in utrditev problemov, ki jih narodne manjšine vidijo v razvoju nove evropske stvarnosti. S tem v zvezi je predsednik dr. Drago Štoka poročal o sestanku, ki je bil konec julija v Čedadu, na katerem je celotna ekipa Euroservisa podala sliko udejanjanja več evroprojektov, med katerimi bo gotovo najbolj zanimiv projekt »Jezik in kultura«, saj bo s svojo aktualno tematiko zajel celotno problematiko narodnih manjšin, ki živijo na prostoru ob Alpah in Jadranskem morju. Temu evroprojektu bo Svet slovenskih organizacij prispeval kar največ svojih moči in znanja tudi v luči pozitivnega sodelovanja med narodnostnimi manjšinami samimi v vidiku nove velike in trdne Evrope.

Izvršni odbor SSO je nato obravnaval problematiko poučevanja furlanskega jezika v šolah v Furlaniji in izrazil vso svojo solidarnost furlanski skupnosti, ki si prizadeva, da bi v nastajajočem zakonu v deželnem svetu Furlanije Julijske krajine bil furlanski jezik primerno in objektivno deležen na vseh šolah tiste pozornosti, ki si jo želijo furlanski dejavniki sami. Izvršni odbor SSO je nato obravnaval tudi vprašanje uporabe slovenskega jezika v rajonskih svetih tako na Tržaškem kot na Goriškem in izrazil vsem krajevnim svetnikom, ki si dosledno prizadevajo za enakopravno uporabo slovenskega jezika, tudi v luči mednarodnih sporazumov, na vseh nivojih, torej tudi v rajonskih svetih, vso svojo solidarnost in zagotovilo, da jim bo po svojih pristojnostih SSO vedno ob strani.

PRIMORSKA Visoka koncentracija ozona

LLJUBLJANA - Na merilnem mestu Otlica v Trnovskem gozdu (nadmorska višina 950 metrov) je koncentracija ozona včeraj ob 16. uri preseгла opozorilno vrednost 180 mikrogramov na kubični meter. Podatki glede na lokacijo meritve veljajo tudi za širšo okolico, kar pomeni, da so koncentracije ozona previsoke v višjih predelih Primorske, so sporočili z Agencije RS za okolje. Glede na vremensko napoved je mogoče pričakovati preseženo opozorilno vrednost koncentracije ozona še vse popoldne, v poznih večernih urah pa naj bi koncentracija padla. V petek v popoldanskem času na Agenciji RS za okolje preseganja opozorilne vrednosti ne pričakujejo.

Koncentracije ozona, ki presegajo opozorilno vrednost, dražijo sluznico in dihala. Agencija RS za okolje tako ljudem s kroničnimi boleznimi dihal in krvnega obtoka priporoča, da v tem času ostanejo v zaprtih prostorih, kjer je koncentracija ozona nižja. Tudi zdravim ljudem priporočajo, da se v tem času izogibajo naporov. (STA)

ZAGREB, LJUBLJANA - Sporočilo predstavnika hrvaške vlade

Hrvaška bi problem meje na morju reševala v Hamburgu

Slovenska vlada se bo na hrvaško stališče najbrž odzvala danes

ZAGREB, LJUBLJANA - Hrvaška vlada je včeraj v odgovoru na slovenski predlog za rešitev odprtih vprašanj med državama predlagala, da se glede meje na morju državi obrneta na Mednarodno sodišče za pomorsko pravo v Hamburgu in ne na Sodišče Ovse za poravnava in arbitražo, kot je predlagala Slovenija. Slovenska vlada odgovora še ni dobila, nanj pa se bo odzvala, ko bodo preučili njegovo vsebino. Vsebinska slovenskega predloga tako ostaja tajna, Zagreb pa sedaj čaka odgovor Slovenije. Hrvaška vlada je na zadnji predpochtinski seji »predlagala slovenski strani, da se glede meje na morju državi obrneta na Mednarodno sodišče za pomorsko pravo v Hamburgu«, je pozno popoldne objavilo hrvaško zunanje ministrstvo na svoji spletni strani, potem ko je tiskovni predstavnik hrvaške vlade Ratko Maček to že sporočil novinarjem. Ministrstvo in Maček o tem, ali so odgovorili tudi na predloge za rešitev drugih odprtih vprašanj med državama, niso dali.

Maček je po poročanju hrvaške tiskovne agencije Hina novinarjem v Zagrebu dejal, da čeprav vlada v Zagrebu pozdravlja dejstvo, da je po več letih neuspešnih dvostranskih pogajanj tudi Slovenija sprejela idejo, da se vprašanja meje rešijo z mednarodno arbitražo, meni, da bi bilo bolj primerno, da se vprašanje meje na morju reši na Mednarodnem sodišču za pomorsko pravo v Hamburgu. Dejal je še, da je vlada to stališče uskladila s hrvaškim predsednikom Stipetom Mesičem.

Na pripombo, da je sodišče pristojno le za pomorsko pravo, torej mejo na morju, in če to pomeni, da je Slovenija predlagala, da se pred Sodiščem Ovse za poravnava in arbitražo reši le vprašanje meje na morju in ne celotne meje, je Maček za STA dejal, da ne. Dodal je še, da »gre za hrvaški predlog in da bo naprej potekala usklajevanja med vladama«.

V kabinetu slovenskega premiera STA niso mogli potrditi, ali je Slovenija v predlogu predlagala reševanje celotne meje pred omenjenim sodiščem Ovse, saj o vsebini dokumenta ne morejo govoriti, ker je še vedno zaupne narave. Poudarili so le, da je »Slovenija vedno zagovarjala celovito urejanje problematike meje«, se pravi kopenske in morske. Povedali

so še, da odgovora Zagreba še niso prejeli in da se bodo nanj odzvali, ko bodo preučili njegovo vsebino.

Slovenska strokovnjaka za pomorsko pravo Patrik Vlačič in Marko Pavliha sta za STA ocenila, da hrvaški predlog ni pravi način reševanja vprašanja meje. Kot je poudaril Vlačič, državi »nimata problemov samo na morski meji, kjer meja ni določena, ampak tudi na določenih delih kopenske meje«. Vlačič je menil, da je Zagreb tako »očitno zavrnil slovenski predlog in dal svoj protipredlog«, bi pa bilo po njegovi oceni smiselno vprašanje meje med državama »rešiti v enem paketu in ga ne drobiti«.

Slovenski predlog, da bi o vprašanju meje državi ocenili pred sodiščem Ovse, je po oceni Vlačiča dober, se pa bodo po njegovem mnenju šele sedaj »začela resna pogajanja o vsebini spora«. Marko Pavliha je menil, da bi Slovenija morala vztrajati na tem svojem predlogu, da pa je seve-

da jasno, da je tudi »izbira institucij oziroma arbitrov oziroma sodišča stvar dogovora« in da se je treba dogovoriti tudi o predmetu arbitraže. Sam podpira izbiro sodišča Ovse, saj njegov vodja Robert Badinter že pozna problematiko razpada nekdanje Jugoslavije in meja.

Slovenska vlada sicer uradno še ni sporočila vsebine predloga. Slovenski premier Janez Janša je v ponedeljek na novinarski konferenci v Ljubljani povedal le, da je vsebina zaenkrat še interne narave, da pa gre za celovito pobudo, ki »se dotika vseh ključnih odprtih vprašanj«. Maček je v četrtek za STA pritrdil, da vsebuje predloge tudi za druga odprta vprašanja med državama, ne samo za mejo. Za katera, pa ni povedal.

Televizija POP TV je minuli ponedeljek poročala, da je v pobudi Ljubljana med drugim Zagrebu ponudila posredovanje tretji strani pri reševanju vprašanja meje, in sicer da naj bi za posrednika predlagala Ba-

dinterja oziroma omenjeno sodišče Ovse, ki ga vodi. Poleg meje naj bi po podatkih

POP TV dokument obravnaval tudi ostala odprta vprašanja - Nuklearne elektrarne Krško, dolga hrvaškim varčevalcem nekdanje Ljubljanske banke ter razmejitev hrvaške in slovenske ekološke cone v Jadranu.

Zagreb je odgovor poslal dan potem, ko si je hrvaški premier Ivo Sanader skupaj s slovenskim kolegom Janšo v Domžalah nepričakovano ogledal nogometno tekmo. Hrvaško zunanje ministrstvo je v včerajšnjem sporočilu še dodalo, da sedaj čaka na odgovor Slovenije, in pojasnilo, da glede na to, da še poteka postopek usklajevanja in da gre za interno proceduro, ne morejo podati drugih podrobnosti. Odločitev pa je vlada sprejela po razpravi »v okviru intenzivnega usklajevanja stališč obeh držav o medsebojnem načinu reševanja odprtih vprašanj, predvsem vprašanja meje na morju«. (STA)

CELOVEC

Slovenka preživela padec v Turah

CELOVEC - Neka Slovenka je včeraj preživela desetmetrski padec v Visokih Turah na avstrijskem Koroškem. Gorski reševalci so jo v ledeniški špranji na višini 3100 metrov našli popolnoma nepoškodovano in rahlo podhlajeno, poroča avstrijska tiskovna agencija APA. Petinštiridesletnica se je po podatkih policije z možem in sinom poskušala povzpeti na goro Vorderer Baerenkopf v občini Heiligenblut. Vsi trije so bili privezani in vzponu primerno opremljeni. Ko je gospa padla v ledeniško špranjo, sta jo mož in sin poskušala rešiti, a jima to ni uspelo. Sin je zato odšel po pomoč h gorskim reševalcem v koč Oberwalder. Trije reševalci so takoj pohiteli na kraj nesreče in gospo rešili iz težavnega položaja. Nato so jo odpeljali v omenjeno koč, kjer si je lahko po nesreči odpočila, še poroča APA. (STA)

LJUBLJANA - Po ugotovitvah in navodilih strokovnjakov Kliničnega centra

V vročih dneh sta posebej pomembna higijena in pitje zadostnih količin tekočin

LJUBLJANA - Pitje zadostnih količin tekočin, razporejenih preko celega dne, je v vročih dneh še posebej pomembno, saj človeško telo v takih razmerah potrebuje veliko tekočine, opozarjajo na Pediatrični kliniki Ljubljanskega Kliničnega centra in kot najprimernejše napitke svetujejo vodo ter nesladkan sadni ali zeliščni čaj. Zaradi visokih temperatur poleti izbruhne tudi največ okužb in zastrupitev z živili, zato je še kako pomembna higijena rok, kuhinjskega orodja in hladilnika, poudarjajo. Soočanje s hudo vročino se prične s pitjem zadostne količine tekočine, pri čemer se ne smemo zanašati na občutek žeje, saj je takrat človek že dehidriran, ampak napitke piti preko celega dneva. To zlasti velja za otroke in starejše ljudi, poudarja vodja službe za nutricionistiko, dietetiko in bolniško prehrano Pediatrične klinike Nataša Fidler Mis. Pomanjkanje večjih količin vode namreč privede do zgotovitve krvi in odpovedi krvnega obtoka.

Po njenih besedah na potrebo po tekočini vplivajo starost, telesna aktivnost, podnebje, nadmorska višina, zdravstveno stanje, nosečnost, dojenje. Priporočena količina tekočine za odrasle se giblje med 1,5 in tremi litri dnevno, a pri športu in fizičnem delu v poletni vročini, ko je treba nadomestiti tudi izgubljene minerale, se lahko količine povečajo kar za tri- do štirikrat. Ob povišani telesni temperaturi se za vsakih 0,1 stopinje Celzija poveča izguba vode za 100 mililitrov, velike izgube nastajajo tudi pri obsežnejših površinskih ranah in opeklinah, opozarja Fidler Miseva.

Najprimernejše tekočine za gašenje žeje so sicer voda, negazirana mineralna voda ter nesladkan sadni ali zeliščni čaj, ne pa alkoholni in kofeinski napitki. Prav tako niso priporočljive preveč ohlajene pijače, ker lahko povzročajo želodčne težave in drisko. Ob tem na Pediatrični kliniki priporočajo uživanje juh ter zelenjave in sadja z veliko vsebnostjo vode, kot so npr. paradižnik, paprika, zelena solata, kumarice, lubenica, melona, breskve, borovnice. Svetujejo tudi pitje fermentiranih mlečnih izdelkov, uživanje polnozrnatih žitnih izdelkov in vsaj dveh porcij morskih rib na teden. Prekomerno uživanje soli, slanosti živil in beljakovin zviša potrebo po vodi, so opozorili.

Sicer poleti zaradi visokih temperatur izbruhne tudi največ okužb in zastrupitev z živili, pri čemer so najbolj izpostavljeni otroci, nosečnice, starejši ljudje in ljudje z oslabiljenim imunskim sistemom.

Bolezni mikroorganizmi se najpogosteje nahajajo v surovih in toplotno ne dovolj obdelanih živilih, kot so npr. jajca in izdelki iz jajc, perutnina, surovo mleko, voda, solata, školkje in nagnito sadje. (STA)

Po ocenah strokovnjakov je potrebno v poletni vročini za učinkovito varovanje pred dehidracijo spiti od 1,5 do 3 litre tekočin dnevno, kar velja za odraslega človeka

KROMA

LJUBLJANA - Jeseni volitve predsednika republike

Volilni štabi kandidatov so povsem pripravljene na tekmo

LJUBLJANA - Čeprav je do predsedniških volitev še slabe tri mesece, je večina napovedanih predsedniških kandidatov že sestavila glavno jedro svojih volilnih štabov. Prav tako je znana tudi večina vodij volilnih štabov. Katere oglaševalske agencije bodo skrbale za podobo kandidatov v javnosti, pa so nam zaenkrat zaupali samo v volilnem štabu Danila Türka. Vodja njegovega volilnega štaba Dušan Snoj pravi, da so se znašli »v časovnem deficitu«, zato je zato delajo sedaj še toliko bolj intenzivno. Poleg Snoja, nekdanjega slovenskega veleposlanika v Rusiji, so v volilnem štabu še Türkova osebna asistentka Lea Iskra in Tamara Berger, ki skrbi za novinarske konference. Odvetnik Ivan Gorjup pa bo organizator volilne kampanje.

Za dobro oglaševanje predsedniškega kandidata bo skrbel Matjaž Volkar z agencije Studio 37, katere lastnik Jurij Korenc je bil letos na Slovenskem oglaševalskem festivalu razglašen za

oglaševalsko osebnost leta. »To so glavni stebri našega volilnega štaba,« je poudaril Snoj in dodal, da imajo v štabu tudi fotografa in snemalca. V času volilne kampanje naj bi se štab številčno še okreplil. Sedež volilnega štaba je od 1. avgusta v Steklenem dvoru na Dunajski 119.

Vodja volilnega štaba Alojza Peterleta Marko Pogorevc je za STA povedal, da se pogovarjajo z nekaterimi strokovnjaki s področij odnosov z javnostmi, oglaševanja in zunanje podobe, ki bodo med volilno kampanjo delovali v volilnem štabu. Prav tako potekajo pogovori z oglaševalskimi agencijami, vendar dokončne odločitve o izbiri še ni. Napovedal je še, da bodo med kampanjo ustanovili tudi območne volilne štabe, glavni sedež pa imajo v Ljubljani na Cankarjevi ulici. »Pri delu volilnega štaba bosta potrebni zlasti prilagodljivost in spontanost,« je še dejal Pogorevc.

Sedež volilnega štaba Mitje Ga-

sparija je v stari Ljubljani, na Ciril Metodovem trgu. Volilni štab bo vodila evropska poslanka Mojca Drčar Murko, ki naj bi skrbel tudi za vsebinsko plat kampanje, medtem ko bo njen namestnik Andrej Pagon skrbel za finance.

Glavna tajnica Slovenske nacionalne stranke (SNS) Miša Glažar je za STA pojasnila, da bo »vodstvo stranke hkrati tudi volilni štab predsedniškega kandidata Zmaga Jeliniča«. Volilni štab bo štel okrog pet ljudi. Glažarjeva je še pojasnila, da tudi na letošnjih predsedniških volitvah ne bodo sodelovali z nobeno oglaševalsko agencijo.

Imena vodij svojih volilnih štabov so STA sporočili tudi nekateri drugi morebitni predsedniški kandidati. Tako bo vodja volilnega štaba Darka Krajnc, sicer predsednika Stranke mladih Slovenije (SMS), glavni tajnik stranke Jože Vozelj, medtem ko volilni štab Jožeta Andrejaša vodi podjetnik Matjaž Vidrih. (STA)

LONDON Ugodna ocena Slovenije

LONDON - Raziskava Zveze evropskih delodajalcev (FedEE) o investicijskih tveganjih za podjetja glede na človeške vire v državah EU, Islandije, Norveške, Turčije in Švice je pokazala, da ima okolje z najmanj tveganji za delodajalce oz. investitorje Poljska. Slovenija pa je na tretjem mestu, za Dansko in pred Švico in Veliko Britanijo. V raziskavi je FedEE upoštevala številne kazalce v šestih kategorijah, in sicer številnosti delovne sile, človeški kapital, odnose med zaposlenimi, inflacijske pritisk, stroške dela in fleksibilnost trga dela v posameznih državah. Poljska, ki je dobila skupno oceno +šest, je pozitivno oceno dobila na področjih številnosti delovne sile, odnosov med delodajalci in delojemalci in fleksibilnosti trga delovne sile, negativno oceno pa pri uporabi interneta s strani zaposlenih. (STA)

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.it

Primorski
dnevnik

TRŽAŠKI OBČINSKI SVET - Resolucija na včerajšnji izredni seji

Tržaško nabrežje: bojazen pred »privatizacijo«

Zasebno podjetje Trieste terminal passeggeri zaprosilo za koncesijo za upravljanje nabrežja

Ali tržaškemu nabrežju, od 4. pomola v Starem pristanišču vse do kopaljšča Lanterna proti privatizacija? To zagonetno vprašanje je bilo zastavljeno med včerajšnji izredno sejo tržaškega občinskega sveta.

Zgodba o nekakšnem nameravanem »novem upravljanju« tržaškega nabrežja se začela 19. junija letos. Ta dan je delniška družba Trieste terminal passeggeri predložila tržaški pristaniški oblasti prošnjo za koncesijo upravljanja - do leta 2080(!) - vsega območja tržaškega nabrežja od 4. pomola in Trga Duca degli Abruzzi vse do pomola Fratelli Bandiera in kopaljšča Lanterna pri Marsovem polju. Vključno s pomolom Audace in Pomorsko postajo. Namen: podjetje naj bi »upravljalo pomorske postaje in nudilo pomoč potnikom.« Prošnjo je podpisal predsednik podjetja Gianfranco Gerini.

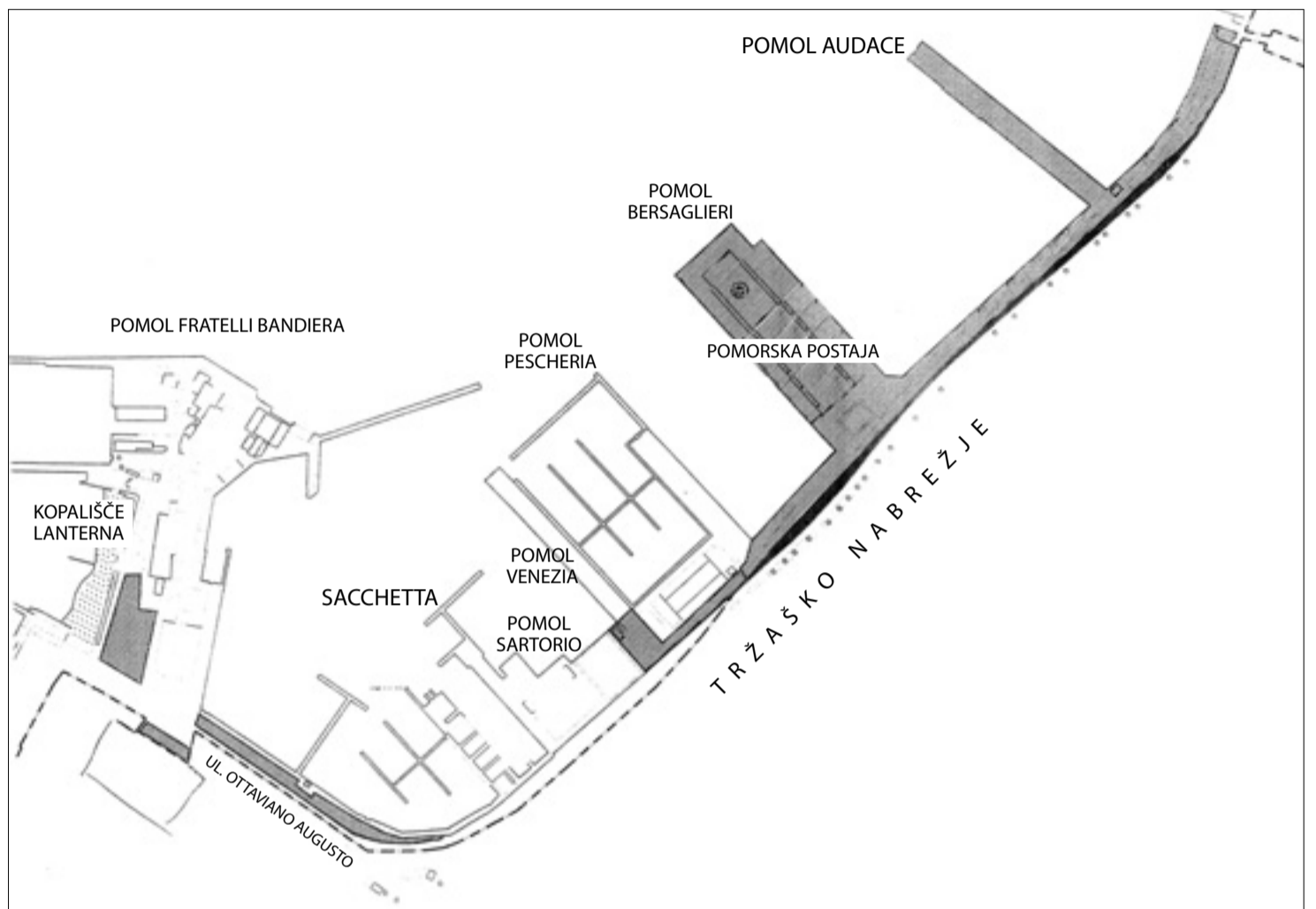
Predsednik pristaniške oblasti Claudio Bonicioli je 12. julija posredoval prošnjo tržaški občini, da jo je razobesila na oglasni deski, kot to predvideva zakon. Dokument je bil razobešen 17. julija in bo na ogled do 5. avgusta, to je do nedelje. Do tega datuma imajo morebitni »konkurenti« čas za predstavitev lastnih prošelj za koncesijo za upravljanje tržaškega nabrežja.

Tržaška občinska uprava je postala pozorna na prošnjo podjetja Trieste terminal passeggeri šele pretekli teden, potem ko je nanjo opozoril nekdanji predsednik tržaškega občinskega sveta Bruno Sulli, kot je med včerajšnji izredno sejo spomnil odbornik za turizem Maurizio Bucci. O zadevi je medtem razpravljala pristaniški odbor in izdal pozitivno mnenje (ob nasprotovanju predstavnika tržaške občine, odbornika Paola Rovisa, medtem ko se je predstavnik špediterjev Ampelio Zanzottera vzdržal).

Mestnim upraviteljem ni bila prošnja o koncesiji za upravljanje nabrežja prav nič všeč. Odbornik Bucci je opozoril, da bi to lahko pomenilo začetek privatizacije nabrežja. Že res - je opozoril na seji - da je pristaniška oblast 100-odstotni lastnik Trieste terminal passeggeri, vseeno pa gre za zasebno podjetje, v katero lahko v bodočnosti vstopijo za zasebni partnerji. Nabrežje je iz del mesta in ga ni mogoče prepustiti zasebnikom, je ocenil. Zato se je občinski odbor na včerajšnji seji (sestal se je pol ure pred izredno občinsko sejo) odločil, da bo tudi tržaška občina - do 5. avgusta - vložila prošnjo pristaniški oblasti za koncesijo za upravljanje nabrežja.

Vštric je desnosredinska večina v ob-

V temnem: območja na tržaškem nabrežju, za katera je delniška družba Trieste terminal passeggeri zahtevala koncesijo

činskem svetu na vrat na nos pripravila resolucijo, v kateri je izrekla podporo tej odločitvi mestnih upravitelj.

Resolucija je bila na dnevnem redu včerajšnje izredne seje občinskega sveta.

Načelnik svetniške skupine Forza Italia Piero Camber je nakazal, do katere skrajnosti bi lahko privedla »privatizacija« nabrežja. Ko bi pristaniška oblast izdala koncesijo podjetju Trieste terminal passeggeri, bi lahko le-to ogrado območje. Na primer območje pomola Audace in bi zahtevalo plačilo za sprehod po njem(!). Vprašanje je tudi, kaj bi bilo s parkirišči na tem območju. Ti predeli so bili vedno odprti, dostopni Tržačanom, zato jih ne gre zapirati. Podpora prošnji tržaške občine za koncesijo naj bi bila torej jamstvo, da se kaj takega ne bo zgo-

dilo, je zagotovil Camber.

Z njim so potegnili predstavniki desnosredinske večine, medtem ko je bilo iz vrst opozicije slišati marsikatero kritiko na resolucijo. Medtem ko so bili svetniki Levih demokratov in Marjetice zelo kritični do resolucije v podporo koncesiji tržaški občini, so bili predstavniki drugih opozicijskih sil bolj previdni.

Roberto Decarli (Občani) je sicer priznal, da je odbornik Bucci marsikaj postoril za oživitve potniškega pomorskega prometa v Trstu, mestni upravi pa je očital, da nima strateškega programa za upravljanje nabrežja. Kljub temu je ob glasovanju resolucijo podprl. Alfredo Racovelli (Zeleni) je menil, da bi lahko o zadevi razpravljali v občinski komisiji in sklicali na advicijo predsedni-

ka pristaniške oblasti, da bi pojasnil, kaj tiči za koncesijo o upravljanju nabrežja. Marino Andolina (Stranka komunistične prenove) je ponovil, da mu »delniške družbe ne ležijo«, prav tako pa ga ne prepričuje zamisel, da bi mestna uprava upravljala nabrežje.

Odbornik za turizem in prostorsko načrtovanje Maurizio Bucci je poudaril, da lahko sedanja občinska struktura brez težav upravlja prihode in odhode potniških ladij v tržaškem pristanišču, kot pričajo zavidljivi rezultati zadnjih let. V letošnji sezoni bo obiskali tržaško pristanišče skupno 55 tisoč potnikov, prihodnje leto starta odbornik na 100 tisoč potnikov. Občina je nameravala na nabrežju urediti kolesarsko stezo, ki naj bi vodila od železniške postaje vse do UL Orlandini, a ni prejela dovoljenja za prehod po na-

brežju, kar naj bi bil - po njegovem - dokaz omejevanja javnega koriščenja tega območja. Zakaj? Očitno zato, da bi ga upravljalo zasebno podjetje. Čemu? Ker so tamkajšnja parkirišča za marsikoga »vabljava«, prav tako pa tudi načrti za gradnjo dveh novih parkirišč ob morju.

Mestna skupščina je izglasovala resolucijo v podporo odločitvi občinskega odbora, da se zavzame za upravljanje nabrežja, z 21 glasovi desnosredinske večine. Svetniki Marjetice in Levih demokratov (Igor Švab, Luciano Kakovic, Bruna Tam, Marco Toncelli in Tarcisio Barbo) so glasovali proti, Roberto Decarli (Občani) Alfredo Racovelli (Zeleni), Marino Andolina in Iztok Furlanič (-oba Stranka komunistične prenove) pa so se vzdržali.

TRŽAŠKI OBČINSKI SVET - Resoluciji o koncesijah za Staro pristanišče

Desna sredina in SKP skupaj

»Upravljanje Starega pristanišča naj ostane v domeni pristaniške oblasti« - Otala opozicija iz dvorane

Tržaška desna sredina in Stranka komunistične prenove skupaj proti poskusu deželne uprave Furlanije-Juljske krajine, da bi si izborila koncesijo za upravljanje tržaškega Starega pristanišča. Zgodilo se je včeraj na izredni seji tržaškega občinskega sveta, na kateri so svetniki desnosredinske večine in Bertinottijeve stranke skupno izglasovali dve resoluciji z dejansko enako vsebino, v katerih pozivajo italijansko vlado in Deželo Furlanijo-Juljsko krajino, naj Staro pristanišče še naprej upravlja pristaniška oblast. Prvo resolucijo je predstavil načelnik svetniške skupine Forze Italia Piero Camber, drugo načelnik svetniške skupine SKP Marino Andolina.

Nujni resoluciji sta bili povod za sklicanje izredne seje občinskega sveta, čemur pa so svetniki drugih opozicijskih sil nasprotovali, češ da ni bilo za tak izreden sklic nobene nuje. Tarcisio Barbo (Levi demokrati) je spomnil predsednika občinskega sveta Sergia Pacorja, da je na seji načelnikov skupin namignil na prisotnost deželnega odbornika za prevoze Lodovica Sonega in predsednika pristaniške oblasti Claudia Boniciolija na skupščini, Pacor pa mu je odvrnil, da »nista bila povabljeni«.

Navdihovalec izredne seje Piero Camber je uvodoma poudaril, da se je treba postaviti po robu določili v dodatku k dogovoru o soglasju med italijansko vlado in deželo Furlanijo-Juljsko krajino, ki med drugim predvideva, naj bi upravljanje Starega pristanišča s koncesijo prenesli na deželo. Po njegovem mnenju je to v nasprotju z državnim zakonom o pristaniščih iz leta 1994, s katerim so bile ustanovljene pristaniške oblasti (18 v vsej državi). V zakonu je zakoličeno pristaniško območje v Trstu, upravljanje tega območja pa je bila poverjena pristaniški oblasti. Njegova resolucija je hotela le potrditi ta zakonska določila, je zaključil.

Marino Andolina je poudaril, da gre zaščititi pristojnosti pristaniške oblasti in preprečiti, da bi pristanišče padlo v roke špekulantom. Izdaja koncesije deželi bi po njegovem oškodovala tržaško pristanišče, je pritrdil s Camberejem. Na poprejšnjem sestanku načelnikov skupin so se predstavniki večinskih strank odločili, da podprejo »sorodno« resolucijo SKP, Andolina in drugi svetnik SKP Iztok Furlanič pa sta napovedala svojo podporo Camberejevi resoluciji. Tako se je tudi zgodilo.

Predstavniki desnosredinske večine so drug

za drugim potegnili s Camberejem, ob čemer je Salvatore Porro (Krščanska demokracija) ironično večkrat pohvalil SKP in se ji zahvalil, medtem ko je načelnik Dipiazza liste opozoril na »furlansko lobby«.

Roberto Decarli (Občani) in Alfredo Racovelli (Zeleni) sta resoluciji podprla. Pri čemer pa je bil Decarli zelo kritičen do desne sredine. Izpostavil je županovo odsotnost na seji, kar naj bi pričalo o razprtijah v vrstah večine, saj je znano, da je Dipiazza podprl stališča Illyjeve uprave o koncesijah za Staro pristanišče. Mesto naj bi po njegovem upravljali tajništvi strank Forza Italia in Nacionalnega zavezništva, Dipiazza naj bi bil le njun glasnik. Racovelli pa je menil, da seja sploh ni bila nujna, saj se je o zadevi že prej vedelo in bi lahko o njej razpravljali v posebni komisiji ter slišali za mnenje deželnih upravitelj.

Za obe resoluciji (Camberjevo in resolucijo SKP) je glasovalo 25 svetnikov: 21 predstavnikov desne sredine, Andolina, Furlanič, Racovelli in Decarli. Svetniki Marjetice (Igor Švab, Luciano Kakovic, Bruna Tam in Marco Toncelli) ter Levih demokratov (Tarcisio Barbo) pa so med glasovanjem zapustili občinsko dvorano.

OBČINA TRST Sprememba davka Ici buri duhove

Tržaški občinski svet je na včerajšnji izredni seji z 22 glasovi desne sredine in svetnika Občanov Roberta Decarlija odobril resolucijo, v kateri izraža solidarnost vsedravnemu združenju italijanskih občin Anci »in živahno protestira proti metodam Prodijeve vlade zaradi neustreznosti predloga podtajnika Visca o spremembi občinskega davka na nepremičnine Ici.«

V resoluciji je zapisano, da je podtajnik na gospodarskem ministrstvu Visco predlagal spremembo davka Ici, ne da bi ob tem predvidel prenos sredstev občinam, da bi tako lahko zapolnile finančno luknjo, ki bi jo v proračunu odprl odtegljaj prihodkov iz davka na nepremičnine.

Decarli je k resoluciji predlagal amandma, ki ga je skupščina odobrila, zato je podprl dokument. Drugi predstavniki strank leve sredine (Igor Švab, Luciano Kakovic, Marco Toncelli, Bruna Tam, Tarcisio Barbo in Iztok Furlanič) pa so se vzdržali.

DOLINA - Projekt Varco o upravljanju naravnega rezervata

Predstavniki srenj o razvoju Doline Glinščice

Napovedana še nadaljna srečanja s srenjami in predstavniki društev

Dolinska občinska uprava nadaljuje z izvajanjem projekta Varco o upravljanju naravnega rezervata Doline Glinščice. Konec julija je bilo v dvorani občinskega sveta srečanje med upravitelji in predstavniki srenj, katerih območje leži v naravnem rezervatu. Občinska uprava je že ob zasnovi projekta podčrtala, da bodo prav srenje glavni sogovorniki pri upravljanju zaščitene območja, saj so njegovi lastniki.

Na srečanju so predstavili projekt Varco ter nakazali naslednje korake pri uresničevanju načrta. Koordinator delovne skupine tehnikov Marco Francese je predstavil tehnike in metode dela na prihodnjih srečanjih. Predstavniki srenj so takoj izpostavili nekatere prednostne teme, o katerih bo tekla beseda na prihodnjih srečanjih. Ta bodo potekala med koncem avgusta in začetkom septembra.

Med srečanjem so prejeli predstavniki srenj vrsto informacij o ohranitvenem in razvojnem načrtu rezervata. gre za temeljni dokument, ki vsebuje vsa pravila za upravljanje rezervata. Prav zaradi tega bo pri njegovem sestavljanju zelo važna aktivna soudeležba predstavnikov srenj, ki bodo prispevali z njihovimi izkušnjami in z njihovim poznavanjem teritorija.

Dogovorjeno je bilo, da bodo prihodnja srečanja bolj operative narave. Občina in srenje bodo zbrali ustrezno gradivo in predstavilo zamisli, da bo prišlo do koristnega soočenja.

Poleg srečanja s srenjami so predvidena tudi srečanja z občani. Cilj teh srečanj je aktivna soudeležba vseh v občini delujočih združenj in društev, pa tudi ljudi, ki niso vključeni v vaše organizacije.

Uspeh prvega srečanja s predstavniki srenj predstavlja lepo spodbudo, so ocenili dolinski občinski upravitelji. Napovedanim srečanjem s srenjami, društvi in občani bo sledil javni plenarni forum. Odprt bo vsem tistim, ki želijo sodelovati in prispevati k upravljanju naravnega rezervata Doline Glinščice ter razvoju celotnega občinskega območja.

Projekt Varco - krajevni Agendi 21 naproti, med rezervatom in Občino sodi v okvir Agende 21, za katero se je dolinska občinska uprava odločila za zaščito svojega naravnega bogstva in ozemlja.

Srečanje med upravitelji in predstavniki srenj na območju Doline Glinščice

SV. JAKOB - Sinoči, malo po 20. uri

Požar v Istrski ulici

Ogenj se je razplamtel v kuhinji priletne stanovalke

Sinoči, malo po 20. uri je gospa Darja Rossetti, stanovalka v 6. nadstropju poslopja v Istrski ulici 5, zavohala slab vonj. Stopila je na stopnišče in ugotovila, da prihaja iz nižjih nadstropij. Stekla je po stopnicah do drugega nadstropja in kmalu ugotovila, da je smrad uhajal iz stanovanja 81-letne gospe Brune Cociani. Ženica je stala ob vratih, v kuhinji se je vnelo na štedilniku, kjer je kuhala večerjo. Eden od stanovalec je skušal zublje pogasiti z vedrom vode, a ogenj se je že preveč razplamtel, da bi mu mogli do živega.

Malo kasneje so na kraj prihiteli tržaški gasilci. Ekipa poveljnika Walterja Colauttija si je s pomočjo plinskih mask utrla pot v gorečo in z dušljivim dimom nasičeno kuhinjo, eden od gasilcev se je - s pomočjo avtomobilske lestve - lotil ognja z okna nad tamkajšnjim sedežem banke Antonveneta. V nekaj minutah je bil ogenj pogasjen. Bruno Cociani so z rešilcem prepeljali na pregled v bolnišnico, ker je vdihala mnogo dima.

Delavcu odtrgalo spodnji del roke

V Ul. Pietraferrata se je včeraj pripetila huda nesreča pri delu, preša je uslužbencu odtrgala roko pod kolcem. Z rešilcem službe 118 so Sergia Rassinija, tako je ime ponesrečenca, ki mu je kri obilno lila iz rane, so odpeljali v katinarsko bolnišnico, s sabo so vzeli tudi odtrgani del uda. Odločili so se, da ga premostijo v Pordenone, kjer razpolgajo s posebnim oddelkom za kirurgijo roke v upanju, da mu bodo ud uspeli ponovno priti. Rassinija, ki z ženo in otroci živi v Trstu, so v Pordenone premestili s helikopterjem. Nesreča se je pripetila pri podjetji Logica, ki se ukvarja z reciklažo papirja.

Mladenič v zaporu

Policiji se je že moral redno javljati zaradi vpletenosti v neko tatvino in kazniv primer povzročitve škode, sedaj pa se je Igor Amodeo znašel v zaporu. Pred nekaj dnevi, 25. julija, je na Trgu Oberdan nadlegoval in ustraševal mimoidoče, proti njim je vihrel težko verigo. S sabo je imel tudi psa pasme pitt bull in ga ščeval proti mimoidočim. Ko je prišla policija, se nikakor ni hotel umiriti, temveč se je silam javnega reda upiral. Sodnik za prehodne preiskave Paolo Vascotto se je odločil, da bo bolj primerno, če ga zaprejo, kar so tudi storili.

Ranjeni pilot Canadaira se zdravi na Katinari

Sinoči so pepeljali v katinarsko bolnišnico 28-letnega Danieleja Retta, pomočnika pilota Canadaira, ki je 23. julija strmoglavil med gašenjem požara v Accianu. V nesreči je pilot umrl, Rett pa se je hudo ranil. Ranjenca so prepeljali z letalom vojaškega letalstva iz Aquile na letališče pri Ronkah skupno z očetom Cristianom. Ob prihodu je ta izjavil, da se je sin v nesreči čudežno rešil.

Lav zahteva odstranitev mišnic iz vrta Tommasini

Združenje proti vivisekciji Lav iz Trsta odločno nasprotuje postavljanju mišnic v ljudskem vrtu Tommasini v Ul. Giulia. Občino sprašuje, zakaj se je odločila za takšen korak in pa, če je poskrbela za preventivne ukrepe, kot je odstranjevanje odpadkov. Mišnice, v katere nastavljajo močno lepilo ali strup, so namreč nevarne tudi za druge živali, kot na primer veverice, ježe, martinčke, majhne mačke itd. Poleg tega zgleda, da jih redno ne pregledujejo, tako da prilepljene živali brez potrebe dalj časa trpijo in zatem trohniijo, kar predstavlja higiensko-zdravstveno vprašanje.

NEZGODA - Med oranjem

Brez hušjih posledic

34-letni Kristjan Debelis po nekaj urah že zapustil bolnišnico

Na srečo poškodba sploh ni bila tako huda kot so se sprva bali, o čemer najbolj zgovorno priča podatek, da je bil 34-letni Kristjan Debelis, potem ko je nekaj ur prebil v katinarski bolnišnici, včeraj popoldne že doma.

Kot nam je povedal njegov oče Alojz, se je nezgoda pripetila zjutraj, na njivi, kjer je Kristjan oral s frezo. Na njivi, ob domačiji v Ul. Ventura, so bili tudi ostali člani družine, vendar ne prav v bližini. Ko je Kristjan s frezo prišel do roba, je stroj nekoliko poskočil, tako da so noži, ki so med oranjem globoko v zemlji, prišli na površje. Upoštevati je tudi treba, da je zemlja zelo suha, in je treba na frezo močno pritiskati in ko poskoči, je orač seveda ne spusti iz rok. Ako bi bil teren raven, bi se stroj takoj ustavil, saj je povsem nov in opremljen z najsodobnejšimi varnostnimi pripomočki. Ker pa je teren za robom nekoliko visel, je zdrsnil navzdol, Kristjana povlekel za sabo in eden od nožev ga je zadel v desno nogo, pod kolenom, ter

mu povzročil globoko in okrog 15 centimetrov dolgo rano.

Poklical je na pomoč in domači so bili takoj ob njem, kar trojica sosedov so zavrteli telefon in poklicali rešilca. Zdravniško osebje mu je prvo nego nudilo že na njivi, nakar so ga odpeljali v katinarsko bolnišnico. Ko so ugotovili, da niso poškodovane kite, žile, mišice ali kost, so mu rano zašili in ga odslovili, opomogel naj bi si že v 15 dneh.

Poleg osebja službe 118 so prišli tudi gasilci, ker sprva niso vedeli, kaj se je pravzaprav pripetilo. Ob podobnih nesrečah s frezami je žal večkrat potrebna tudi njihova pomoč: že nekajkrat se je zgodilo, da so se noži globoko zarili v žrtev in so morali odstraniti vijake, s katerimi so pritrjeni na frezo. Na srečo tokrat njihova pomoč ni bila potrebna. Domačijo Debelis je obiskala tudi policija, kot počne ob nesrečah pri delu. Policija je tudi poklicala osebje iz urada za preprečevanje nesreč pri delu, saj tako veleva zakon.

ISTRSKA ULICA - Naravnost pod motorno kolo

Pridržana prognoza

Priletna ženica je prečkala cesto in končala pod motorno kolo, ki ga je upravljala motociklistka

Stopila je z avtobusa na pločnik in zatem na cesto. Nameravala je obiskati pokopališče, vendar 93-letna Giovanna Maserin na drugo stran ceste in do vhoda na pokopališče ni prišla, vanjo se je pri prečkanju z motornim kolesom zaletela 36-letna D.V. Obe so odpeljali v katinarsko bolnišnico, prognoza za Maserinovo je pridržana, niso pa sporočili, koliko časa bo za okrevanje potrebovala motociklistka.

Nesreča se je pripetila nekaj minut pred 8. uro, na Istrski cesti, prav pred glavnim vhodom na pokopališče. Motociklistka je peljala v smeri proti Sv. Ani in se priletni ženski ni uspela izogniti. Izvide so opravili mestni redarji, ki so motorno kolo yamaha XT zaplenili, kot v primeru hudih poškodb predvideva zakon.

Na tamkajšnjem delu ceste (na sliki prizorišče nesreče) je za pešce urejen podzemni prehod, ki pa zlasti za priletne osebe predstavlja veliko oviro, saj je hoja po stopnicah zanje večkrat prava muka. Zato cesto prečkajo po površini, s čimer zelo tvegaj. Zelo verjetno ne bi bilo odveč, če bi namestili semafor.

MUZEJ SARTORIO - Muzeji zvečer

Priljubljena pobuda se je spodbudno začela

Organizatorji so bili nadvse zadovoljni z obiskom prvega večera - Raznovrstna ponudba

Obiskovalci so z zanimanjem sledili tako vodenim ogledom zbirk kot tudi koncertu

KROMA

Poletni večeri privabljajo veliko ljudi na mestno nabrežje za prijetne sprehode ob glasbi, ki pogosto animira sporede na odru Velikega trga. Že več let večeri v mestu ponujajo tudi prijetno alternativo, ki je postala uspešna tradicija z naslovom Muzeji zvečer in vsebuje koncerte ter zelo mikavne možnosti odkrivanja domačih zgodovinskih in kulturnih znamenitosti.

V zadnjih letih je pobudo gostil tržaški Lapidarij ob katedrali svetega Justa, letos pa se je dogajanje po desetletju vrnilo v muzej Sartorio. Elegantna meščanska palača je po obnovitvi pogosto zaživela s kulturnimi in gledališkimi dogodki in bo zdaj deležna dodatnega vrednotenja z vsakotedenskim srečanjem, ki se bodo zvrstili vsak torek in sredo, in sicer do 29. avgusta. O pobudi občinskega odborništva za kulturo in Mestnih muzejev je ravnatelj Adriano Dugulin izjavil, da gre za »velik praznik tega muzeja, ki ga ponovno odkrivamo. Obiskovalci so nam izkazali veliko zanimanje že od prvega večera, katerega se je udeležilo preko 600 ljudi, kar nam daje mero priljubljenosti in tudi kakovosti pobude. Navadno je prvo srečanje najmanj obiskano, tudi zaradi počitniškega obdobja, a glede na letošnji rezultat pričakujemo velik odziv na celotno izvedbo. Letos se je vse začelo pod srečno zvezdo tudi na finančnem področju, saj smo

s podporo sponzorjev lahko že začeli s presežkom v bilanci.« Skupaj z odbornikom za kulturo Massimom Gremom je Dugulin pozdravil začetek niza tudi s poudarjanjem vloge sinergij profesionalnih sil, ki jih dogodek sproža na vseh nivojih.

Formula je ostala nespremenjena: obiskovalci plačajo precej simbolično vstopnino in imajo na razpolago koncert in dva vodena ogleda po prosti izbiri. Z novim sedežem so tudi vodeni ogledi dobili nove tematske usmeritve, ki so se pomnožile, da bi se številni obiskovalci bolje porazdelili po muzejskih prostorih. Vodiči in sodelavci mestnih muzejev bodo vsak večer ponujali dvanajst različnih možnosti za odkrivanje notranjosti vile in njenih stalnih zbirk, to so: gipso in gliptoteka, ki hrani osnutke Canove in Mascherinija, zbirka 1200 slik, knjižnica (tu bodo vsak večer predstavljali drugo knjigo popotnikov 18. stoletja), zbirka keramik od 16. do 18. stoletja, freske in njihovo restavriranje, zgodovina družine Sartorio in njene vile, raznolika zbirka Rusconi-Opuiči, srednjeveški triptih svete Klare, dragocene risbe Giovanbattiste Tiepola, zbirka tržaškega slikarja Artura Fittejeja, posebnosti in redkosti iz zaklada mecenске družine Costantinides in še umetnine galerije antične umetnosti iz istrskih muzejev in cerkva. Tudi letos bodo ponovili posebno doživetje Heliossea oz. »estetsko počastitev vzhajajočega sonca« ob zori nedelje, 12. av-

gusta, v sodelovanju s tržaškim observatorijem.

Glasbeni del večernih muzejskih srečanj se je pričel poljudno in obenem elegantno z uspešnicami, s katerimi so naši dedi sanjali ob poslušanju prvih radijskih sporedov. Pevec Concezio Leonzi je na valu nostalgije izvedel italijanske songe iz dvajsetih, tridesetih in štiridesetih let kot »Vola, colomba«, Abbas-sa la tua radio« ali »Mille lire al mese« ob spremljavi oglejskega zbora in orkestra Natissa. Staromodne atmosfere sentimentalnega repertoarja v stilno primernih izvedbah so se zvrstile ob povezovanju pripovedovalke, ki jih je uokvirila v zgodovinsko obdobje in jih predstavila kot etape na poti razvoja in širitve radia. Koncerte v parku prireja Glasbena šola 55, s posebno pozornostjo do tržaških glasbenih zapuščin, ki jih hrani mestni muzej Schmidl. Zaživeli bodo na primer prizori iz opere »La Marinella« Giuseppea Sinica (to je zgodba o ljubezni in smrti v Trstu 16. stoletja po libretu Pietra Welponeja), poklon Tržačanu Romanu Borsattiju, kabaretni motivi iz vojnega časa v priredbah Gandolfa Gandolfa, poezije Carla de Dolettija, ki demitizirajo operi Traviata in Boheme na dveh posebnih opernih večerih. Mozartova glasba pa bo uokvirjala zgodbo o tržaških pustolovčinah libretista Lorenza da Ponteja. Ne bodo odmanjkale niti redkosti, kot bo gostovanje japonskega tamburaškega orkestra, finale pa bo poverjen tržaškemu bendu Bandorkestra.55 s svojim jazz repertoarjem. (ROP)

Habsburški nadvojvoda v Pomorskem muzeju

V sklopu pobude Marestate 2007 bodo nocoj ob 21. uri na vrtu Pomorskega muzeja v Ul. Campo Marzio 5 predvajali filmski posnetek »L'Arciduca Lodovico Salvatore e la Muggia del suo tempo«, ki sta ga pripravila Brigitta Mader in Franco Stener. V primeru slabega vremena bodo film predvajali v muzeju. Vstop je prost.

Fotografska razstava

V zimskem vrtu vile Revoltella (Ul. Marchesetti 37) bodo jutri ob 20. uri odprli razstavo fotografskih posnetkov Maurizioa Frullanija, Roberta Kusterleja in Carla Sclausera. Priznani fotografi so v svoje objektivne ujeli preprost vsakdan in zabeležili minljivost časa ter seveda spremembe, ki ga spremljajo. Razstava bo na ogled do 1. septembra, vsak dan od 17. do 19. ure (z izjemo velikega šmarna). Za dodatne informacije se lahko zglasite na številki 040/300241.

Knjižnica Hortis v avgustu zaprta

Občina Trst obvešča, da bo mestna knjižnica Attilio Hortis v mesecu avgustu zaprta zaradi rednega pregleda publikacij in zbirk. Izposojene knjige lahko stranke vrnejo v bralno sobo v pritličju knjižnice, od ponedeljka do sobote, od 9 do 19. ure (ob nedeljah pa od 10. do 13. ure). Tamkajšnji muzej, ki hrani zbirke Petrarcovih in Piccolominijevih knjig, pa bo ostal medtem odprt; na ogled je razstava z naslovom »Dal torchio del tipografo al museo: i primi passi dell'arte della stampa«, ki bo odprta do 31. avgusta, od 10. do 13. ure.

Zaključni večer festivala operete

V gledališču Verdi bo jutri ob 20.30 na sporedu še zadnji koncert mednarodnega festivala operete. Na odru bo zadonela cela vrsta melodičnih skladb, od španske El amor brujo, do minimalističnih Chairman dances do Suite Rodeo. Orkester bo vodil dirigent Paolo Longo.

Ženske v politiki: še jutri je čas za vpis na tečaj

Tržaška univerza prireja že tretje leto zapored izobraževalni tečaj namenjen ženskam. Tečaj želi spodbuditi vključitev žensk v politične kroge, glavne teme pa bodo obravnavale politične institucije Evropske unije, delovanje italijanske vlade, strankarski sistem, dinamike javne komunikacije in podobno. Na razpolago je 120 mest, tečaj pa traja skupno 60 ur in bo stekel 15. septembra. Vpisovanja pa se bodo zaključila jutri, 4. avgusta.

ZGONIK - Pobuda Rastline v loncu v botaničnem vrtu Carsiana

Spoznavanje užitnih kraških rastlin najprej na teritoriju in nato še ... na krožniku

Kraški gostinci bodo po obisku botaničnega vrta sladokuscem ponudili domače dobrote z rastlinami - Sedem obiskov in obedov od 12. avgusta do 21. oktobra

Le kdo bi si misli, da se lahko divji šetraj, zimzeleno bodečo lobodiko in rumeni dren uporabljata v kuhinji pri pripravi okusnih oziroma aromatičnih jedi... Gre namreč za rastline, ki jih navadno ne jemo, ne zato, ker ne bi bile užitne, temveč zato, ker nam ni nikoli nihče povedal, da jih lahko jemo. Da bi pripomogli k spoznavanju domačih užitnih rastlin in hkrati poudarili povezavo med naravo in gastronomijo, so si pri tržaški pokrajini v sodelovanju z združenjem Curiosi di natura, ki upravlja botanični vrt Carsiana, in z gostinsko sekcijo Slovenskega deželnega gospodarskega združenja zamislili originalno in najbrž tudi okusno pobudo, ki nosi zgovoren naslov Rastline v loncu.

Kot je na včerajšnji tiskovni konferenci izpostavil pokrajinski odbornik za kmetijstvo in gospodarski razvoj Walter Godina, gre za koristno iniciativo, ki želi promovirati naš teritorij, se pravi Kras, in mnogoterost njegovih okusov ter specifičnosti. Člani združenja, ki upravlja botanični vrt Carsiana med Gabrovcem in Zgonikom, si že dalj časa prizadevajo, da bi čim več ljudi spoznalo izredno bogato paleto rastlin, ki rastejo na teritoriju. V ta namen bodo od 12. avgusta do 21. oktobra v sklopu sedmih nedeljskih

popoldanskih obiskov (in ob prazniku velikega šmarna) izvedenke predstavile kraške rastline, ki so jih nekoč uporabili tudi v kuhinji in prisotnim razkrile več starih receptov. Od teorije se bo nato prešlo k praksi ... K pobudi je namreč pristopila serija slovenskih gostiln, ki bodo radovednim obiskovalcem naturalističnega centra po ogledu vsakodnevno postregle z okusnimi prigrizki (za 5 do 7 evrov), ob nedeljah oziroma ob dneh tematskih obiskov vrta (ali po dogovoru) pa nudile pravi jedilnik z domačimi kraškimi rastlinami. Predsednik gostinske sekcije SDGZ Niko Tence je včeraj novinarjem predstavil gastronomsko plat pobude, ki je neke vrste nadaljevanje Okusov Krasa; v zgoniški gostilni Guštin in bližnji vinoteki, v društveni gostilni v Gabrovcu, pri Lampari v Križu, v restavraciji Križman v Repnu in v gostilni Sarđoč v Prečniku bodo gostinci sladokuscem ponudili raznorazne specialitete in domače dobrote z rastlinami, kot so lahko na primer različni siri s kraškimi zelišči, kraška panceta z mladim koromačem, naravne juhe ali prikuhe in še marsikaj slastnega. Podrobnejše informacije o urnikih in pa bogat meni lahko zainteresirani najdete na spletni strani www.carsiana.eu ali na tel.št. 040/229573. (sas)

MILJE - Muzej sodobne umetnosti Ugo Carà

Public Art: drugo poglavje razstave o posegih v prostor

Navezuje se namreč na razstavo v palači Costanzi - Projekt Skupine 78 in kuratorke Marie Campitelli

Instalacija Petrol Pax na miljskem nabrežju

KROMA

Nadaljuje se niz pobud Public Art-a po razčlenjenem načrtu skupine Gruppo 78 in zamisli kuratorke Marie Campitelli z novo etapo v prostorih miljskega muzeja sodobne umetnosti Ugo Carà. Tu so v sredo zvečer otvorili dokumentarno razstavo posegov v javnih prostorih italijanskih in mednarodnih posameznih umetnikov in skupin ustvarjalcev, ki se neposredno navezuje na razstavo v teku v Palači Costanzi v Trstu. Obe pobudi se dejansko prepletata in medsebojno dopolnjujeta, saj v obeh lokacijah zasledimo deloma iste avtorje, deloma druge

pod skupnim imenovalcem vse stvarnejše vloge umetnosti na družbeni ravni. Od sedemdesetih let dalje beležimo porastek poseganja v naravni in urbani prostor, kjer nas t.i. public art opozarja na določene aktualne probleme in s tem spodbuja k razmisleku ter prispeva k razreševanju in pozitivnem razpletu problemov, kar nedvomno izboljšuje kakovost življenja.

Kot je ob odprtju naglasila izkušena poznavalka fenomena na evropski ravni Maria Campitelli, so druge države z Veliko Britanijo na čelu v tem smislu veli-

ko bolj napredne in doživljajo oporo javnih ustanov pri uresničitvi posameznih zamisli, medtem ko je naša stvarnost iz vsebinskega vidika dokaj zanimiva, vendar še premalo poznana. Dovolj pomisliti na projekt »People live there« Albeta Dumana, na veliki prometnici A 13 južno zagodno od Londona, ki opozarja na tipologije značilnih četrti vzdolž avtocest, tu največkrat prebivajo priseljenci ali družbeno odrinjene osebe, v najboljšem primeru naletimo na nakupovalne centre.

Razstava preko fotodokumentacije in videoposnetkov dovoljuje širši vpogled v različne pristope pri obravnavi soočanja umetnosti z družbeno stvarnostjo in razlikuje v pristopu mediteranski pas, ki strmi po neposredni medosebni vpletenosti interakcije z opazovalcem, od severno evropskega, ki se prvenstveno opira na vizualno sporočilnost posega.

Miljsko postojanko Public Art-a zaznamuje poseben dogodek, saj je letos prvič v zgodovini beneškega Bienala vizualnih umetnosti, da je kraj dogajanja izven strogo beneškega območja povezan izključno preko neposrednega video prenosa web kamere. V Miljah se namreč odvija v sodelovanju s tržaško skupino Gruppo 78 poseg albanskega umetnika Petrol Pax, katerega videodokumentacija dogajanja, ki jo je posnel Daniele Troni, je na ogled tudi na razstavi. Elton Valle je s svojim posegom za specifični prostor site specific v območju trga Cliterna namestil v neposredni bližini tankerjev in terminala prekalpskega naftovoda, nenazadnje z železarno v ozadju, napravo za naftno vrtino, ki je dospela preko morja iz Albanije. Umetnik je videl v podobi petroleja, katerega najdišča so v njegovi rodni državi gosto nasajena, možnost preživljanja za njegov narod. Zaželel si je, da bi pridobivanje petroleja postal adut za boljšo stvarnost tudi v obmejnem območju kot je naše in ne povod za vojne, kot se rado dogaja: od tod naslov pobude Petrol Pax. Poseg je pritegnil pozornost, saj se številni domačini protivijo zaradi onesnaženja in neskladnosti z okoljem.

Milanska skupina umetnikov Dibello, Cattani, Fantin opozarja na problem industrijske arheologije in se s svojim posegom odločno postavlja po robu špekulacijskim gradbenim načrtom za obstoječo zgradbo Stecca degli Artigiani, ki ji preti podrtje. Berlinska skupina mladih arhitektov študija Topotek 1 pa posega v krajino z izvirnimi rešitvami, s katerimi želi področje ovrednotiti tudi iz estetske-

ga vidika. Duo Steinerbrenner-Dempfer avstrijskih umetnikov se je soočal s stvarnostjo velemesta: leta 2005 je za nekaj tednov v sedmem okraju Dunaja dal namenoma prekriti z rumeno prevleko vse javne napise, znamenja, lepake ter tako opozarjal na pomen urbanega semiotskega tkiva. Brata Maik in Dirk Loebbert izkoriščata odpadne materiale da ustvarita v okolju neobičajne ambientacije značilne za notranjo opremo hiš ter jih nato prepustita razpadu na odprtem. Spet drugačen pristop beležimo pri belgijski umetnici Lieve van Stappen, ki je z razstavo pomagala krajanom pri prečiščevanju bolečih spominov vezanih na prvo svetovno vojno.

Edina tržaška umetnica in ob enem soorganizatorica pobude prisotna s svojimi različnimi stvaritvami v več lokacijah je Elisa Vladilo, ki oživlja s svojimi lučnimi posegi določene mestne predele, ki ob enem opozarjajo na določeno tam obstoječo stvarnost. Tak je primer posega, ki je nastal izrecno za Milje, kjer postopoma manjši barvni krogi, nameščeni po tleh vodijo do odra med praznikom.

23. avgusta se bo s pričetkom ob 18. uri v prostorih muzeja Cara odvijala predstavitev natečaja za ureditev pročelja muzeja v zamisli arhitekta Claudia Farine, medtem ko si lahko razstavi v palači Costanzi in miljskem muzeju ogledamo še do 2. septembra.

Jasna Merku

Gledališka predstava v parku Sartoriovega muzeja

Drevi bo v parku Sartoriovega muzeja na Trgu Papeža Janeza XXIII. spet na sporedu gledališka predstava; pobudnik prireditve je spet gledališče La Contrada v sodelovanju z Združenjem AltaMarea, ki bosta predstavili zanimivo odsko razmišljanje o razumu in blaznosti, katerega protagonist je latinski pesnik in filozof Lukrecijem, avtor pesnitve De rerum natura.

Avtor dramskega dela z naslovom Lucrezio ovvero Ragione e follia (Lukrecij ali razum in blaznost) je Giuseppe O. Longo, ki je sicer docent teorije informacije na fakulteti za elektronsko inženjstvo univerze v Trstu, a se ob enem uspešno posveča tudi pripovedništvu. Osrednja tema predstave je človekova slika po poznavanju, ki jo avtor prikazuje z likom Lukrecija in njegovo razpetostjo med poezijo in razumom, med katerima znajo pesniki s pomočjo blaznosti zgraditi most, ki povezuje omejeno človeško, razumsko poznavanje, in neomejeno božansko vizijo.

Režiser predstave je Antonio Salines, ki v njej tudi nastopa skupaj z igralko Marijo Grazzino Plos. Uprizoritev sta omogočili Fundacija CR Trieste in Občina Trst. Predstava se bo začela ob 21. uri. Ogled predstave je brezplačen, vstop pa bo dovoljen, dokler ne bodo zasedana vsa razpoložljiva mesta. V primeru grdega vremena bo predstava v dvorani Cristallo.

GROČANA - Zabava na plesnih uricah Veselo vzdušje v Srenjski hiši, kjer vaški malčki uživajo v plesu

Mladi udeleženci bodo svoje plesne veščine prikazali v sklopu vaškega praznika

Kmalu se bo začelo novo šolsko leto in spet bo zazvonil šolski zvonec. Ostaja pa še nekaj časa za brezskrbne počitnice. Tako so si starši otrok iz Gročane zamislili plesne urice (na sliki KROMA) v Srenjski hiši, kjer se vaški otroci zabavajo še z raznovrstnimi igrigami. Prostovoljno delo Fabiane Geri in Valentine Racman poteka v Gročani, v teh dneh pa do polovice avgusta pod vodstvom Barbare Gropajc.

Trud, ki so ga in ga še bodo vložili vaški otroci, pa bo dosegel svoj višek v nedeljo, 9. septembra, ko se bodo malčki predstavili s plesno točko v sklopu kulturnega programa v okviru tradicionalnega vaškega praznika razstave - sejma v Gročani, ki ga bo priredilo SKD Krasno polje Gročana, Pesek in Draga. (B.G.)

Primorski
dnevnik

Vsem naročnikom in bralcem sporočamo, da
**ČESTITKE IN OGLASE V OKVIRČKU,
OSMRNICE, SOŽALJA,
MALE OGLASE (proti plačilu)**

SPREJEMA

Agencija TMEDIA - TRST: ul. Montecchi, 6 - I. nadstropje

URNIK:

OD PONEDELJKA DO PETKA OD 10.00 DO 15.00 URE
OB SOBOTAH OD 10.00 DO 13.00 URE

OB NEDELJAH IN PRAZNIKIH ZAPRTO

Brezplačna številka
800.912.775

FAKS: 0481 32844

E-MAIL: oglasit@tmedia.it

Naročila poslana po faksu ali po e-mail-u morajo imeti priložene naslednje podatke: ime, priimek, telefonsko številko in davčno kodo naslovnika, na katerega bo izstavljen račun.

SAMO ZA NAROČNIKE!!

Vsem naročnikom in bralcem sporočamo, da
brezplačne male oglase in neokvirjene čestitke,
ki veljajo samo za naročnike,
sprejemamo neposredno v redakciji

Primorskega dnevnika v Trstu (tel. 040 7786300

faks 040 772418 e-mail: oglasni@primorski.it)

s sledečim urnikom:

od ponedeljka do petka od 10.00 do 15.00 ure
ob sobotah od 10.00 do 13.00 ure

VIDEM - Confartigianato v vlogi producenta

Tjaša Dornik o svoji prvi glavni filmski vlogi

Stominutni film *Così come la vedo io* so premierno predvajali prejšnji teden

Tjaša Dornik je nad svojo prvo glavno vlogo v celovečernem filmu zadovoljna. Pred tednom dni so v videmskem kinu Visionario premierno predstavili stominutni film *Così come la vedo io*, v katerem igra goriška igralka vlogo študentke iz Turina, ki v naši deželi opravlja staž na sedežu združenja Confartigianato. In ravno to združenje obrtnikov se je prvič preizkusilo v vlogi filmskega producenta, saj je želelo dokazati, da lahko tudi v Furlaniji-Juljski krajini in z »domačimi« sredstvi snemamo celovečerne filme.

»Glede na finančna sredstva, ki smo jih imeli na razpolago, nam je uspel dober film, v katerega smo vložili ogromno truda in veliko dni snemali v Vidmu, Gorici, Trstu, Casarsi,« pravi Tjaša, čeprav tudi istočasno priznava, da je bila zgodba morda malce nezanimiva. »To ni akcijski film ali romantična komedija, ampak film, v katerem je ogromno dialogov, ki posredujejo točno določeno sporočilo: tudi pri nas lahko produciramo filme. Gotovo smo zagrešili marsikatero napako, a predvsem iz teh se učimo, ne?«

Publika na videmski premieri je film vsekakor dobro sprejela.

»Nagradili so nas z dolgim aplavzom. Osebnost sem bila deležna pohval in vesele tudi tistih, ki so se filmu približali s kritičnim pristopom. Posebno pa sem bila vesela prisotnosti svojih prijateljev in družine, s katerimi sem lahko svojo prvo glavno vlogo praznovala pozno v noč.«

Confartigianato bo film predstavil po vsej Italiji, medtem pa Tjaša vsak popoldan vodi radijsko oddajo Poletni val.

»Delo na Radiu Trst A mi je zelo všeč in me zabava, čeprav tudi vem, da želim v življenju izbrati drugo pot. To delo pa mi omogoča, da vadam vse tisto, kar ni vidno, na primer svoj glas. Nevarnost je namreč danes ta, da se igralka vse preveč posvečajo svojem zunanemu videzu, lepoti. Jaz pa želim biti tudi oseba, ženska ...«

Najbrž se zato ob igralskem poklicu Tjaša posveča tudi drugim dejavnostim.

»Občasno sem radijska voditeljica, občasno se preizkušam kot novinarka in počnem še marsikaj drugega: take stvari mi napolnijo življenje.«

Kaj pa bodoči projekti?

»Čaka me nekaj avdicij, trenutno pa nimam nobene gotovosti, čeprav se ravno v teh dneh izvedela, da bi lahko sodelovala v pomembni mednarodni produkciji: vloga bi bila sicer majhna, taka sodelovanja pa ti dajo vidnost.«

Tako je bilo tudi s sodelovanjem v Verdonejevem filmu Il mio miglior nemico. Te bomo videli v kakem novem projektu simpatičnega rimskega režiserja?

»Z Verdonejem sem ohranila lep odnos, po filmu sva se še večkrat videla, bodoče sodelovanje pa je odvisno od številnih dejavnikov. Kdo ve ...« (pd)

Tjaša Dornik

V Locarnu jubilejni filmski festival

V švicarskem Locarnu se je v sredo začel 60. mednarodni filmski festival, ki bo trajal do 11. avgusta. Za zlatega leoparda se bo potegovalo 19 celovečernih filmov iz 14 držav, sicer pa bodo predstavili okoli 80 filmov. Francoski igralec Michel Piccoli bo prejel častno priznanje, »Locarno Excellence Award«, tajvanski režiser Hou Hsiao-Hsien pa častnega leoparda. Na odprtju festivala so se poklonili v ponedeljek preminulemu švedskemu filmskemu velikanu Ingmarju Bergmanu.

Najbolj znano ime v tekmovalni sekciji je igralec Anthony Hopkins, ki se bo predstavil s tretjo filmsko režijo - psihološko srhljivko »Slipstream«, v kateri je odigral tudi glavno vlogo. Francija tekmuje s tremi filmi, tudi s »Sous les toits de Paris« kurdsko-iraškega režiserja Hinerja Saleema. V programu »Signore & Signore« se bodo spomnili velikih div italijanskega filma od leta 1941 do danes. To so Anna Magnani, Giulietta Masina, Gina Lollobrigida, Sophia Loren, Claudia Cardinale, Ornella Muti in Monica Bellucci. Na jubilejnem Locarnu bo izjemno močno zastopan nemški film, in sicer s 13 filmi, vključno z mednarodnimi koprodukcijami. ZDA imajo na festivalu osem filmov, po navedbi organizatorjev največ doslej. Med kratkimi filmi se bo za leoparda med obetavnimi režiserji potegoval Ismet Erguen s filmom »Bende Sira - ich bin dran« (Nemčija/Turčija) in Grzegorz Muskala z delom »Mein Vater schlaeft«. Retrospektiva »Back in Locarno« bo posvečena filmarjem, ki so jih odkrili prav tu, v Locarnu, v kantonu Ticino, zdaj pa se vračajo s svojimi filmi - na primer Marco Bellocchio, Istvan Szabo in Catherine Breillat. (STA)

KARNIJA - Projekt Mladi v operi

Na večletnem laboratoriju nastaja uprizoritev Boheme

Puccinijeva opera »La Boheme« je v tem tednu snov pevskega poglobljanja tečajnikov »Projekta Karnija-Mladi v operi«. Pobuda kulturnega društva Lape musicale je nastala leta 2005 kot laboratorij v več fazah, ki se bo zaključil v prihodnjem letu z uprizoritvijo opere. S podporo Dežele FJK in krajevnih uprav je projekt stekel pod umetniškim vodstvom priznanega baritonista Claudia Desderija, ki je postal mentor in koordinator mednarodne skupine mladih solopevcev. Laboratorij predvideva tudi udeležbo priložnostnih slušateljev, ki lahko pokličejo na tel št. 329 1252532. Odgovornost za projekt nosi predsednik društva Lape musicale Alessandro Argentini, ki nam je pojasnil cilje laboratorija:

Projekt je nastal iz želje, da bi ponudili mladim solopevcem, ki se uvajajo v profesionalno kariero, možnost poglobljenega soočanja z uprizoritvijo opere. S tem skušamo preprečiti protitoku, saj se postavite opernih predstav

danes omejujejo na zelo kratka delovna obdobja in to predvsem iz finančnih razlogov, kar seveda pogojuje kvaliteto izvedbe in razumevanje kompleksnosti operne predstave predvsem pri še neizkušeni, mladih pevcih.

Vi pa ste od samega začetka načrtovali zelo dolgo, večletno študijsko obdobje.

Delujemo po postopnih korakih. Na prvih, odprtih srečanjih, se ukvarjamo s poglobljenim branjem partiture in libreta, nato analiziramo prihodnje poteze posameznih likov, izoblikujemo prizore. V fazi laboratorija več pevcev naštudira isto vlogo, kar spodbuja poučno primerjavo med tečajniki. Pevci, ki bodo po vokalnih in interpretativnih sposobnostih najbolj ustrezali določeni vlogi, bodo tvorili zasedbo končne produkcije. Za vse pevce bo zelo formativna izkušnja, ker maestro Desderi je izreden pedagog. Na njegovih master tečajih so se od konca osemdesetih let izpopolnjevali mnogi mladi

pevci, ki imajo zdaj uspešno kariero in nekateri izmed teh nas bodo tudi obiskali in duetirali z našimi tečajniki.

Boste poskrbeli v prvi osebi za vse aspekte uprizoritve?

V Tolmeču smo našli idealne pogoje za nemoten potek lekcij v palači Linnussio. Formula povzema formula kampusa. Pevci živijo in intenzivno študirajo skupaj: na individualnih lekcijah popravljajo negotovosti, v skupinskih pa se soočajo s sposobnostmi drugih. V teh dneh se posvečamo pevskega delu projekta, a bomo z enako pozornostjo skrbeli za vse ostale aspekte uprizoritve. Za tehnične potrebe-scene in lučiskušamo vzpostavljati povezave s krajevnimi ustanovami za tehnično formacijo. V končni fazi bo sodeloval z nami priznan deželni orkester. Naš cilj je počastitev 150. obletnice rojstva Giacomo Puccinija leta 2008. Desderi bo prevzel vlogo dirigenta in glavnega koordinatorja uprizoritve, ki bo premierno zaživela v naši deželi (ROP)

OGLEJ

PFM in De André

Skupina je odlično izvedla lastne skladbe in slavne De Andrejeve

Skoraj štirideset let neprekinjenega nastopanja, a še vedno so dobri odrski mački. Takih primerov je več, nekateri glasbeniki iz šestdesetih in zgodnjih sedemdesetih so še danes izredno priljubljeni pri poslušalcih več generacij, ker jim imajo kaj povedati. Rolling Stones, Bob Dylan, Robert Plant, Jethro Tull so zvezde, ki na svetovni sceni sijajo že dolga leta, a tudi italijanska scena premore zanimiva »zrela« imena. Med skupinami lahko omenimo ponovno zbrane New Trolls, ki bodo v nedeljo v Trstu, in seveda skupino Premiata Forneria Marconi ali PFM, morda edino italijansko rock skupino, ki je uspešno nastopala tudi na drugih celinah.

Njihovi letošnji koncerti ne potekajo ob izidu kake nove plošče, so pa izredno zanimivi, saj je prvi del osredotočen na poklon Fabriziu De Andreju, v drugem pa ponujajo sklop njihovih uspešnic.

Tako je bilo tudi na nedavnem koncertu v Ogleju, kjer so osrečili več kot tisoč prisotnih. Neurje, ki je razsajalo v poznih popoldanskih urah, ni ustavilo nastopa, premaknilo pa ga je za dobro uro, nestrpnost poslušalcev pa se je hitro polegla ob zvoku prvih not hita Bocca di Rosa. Sodelovanje Med skupino PFM in genovskim kantavtorjem je bilo izredno posrečeno. Skupaj so napisali novo glasbeno priredbo številnih hitov, ki so jih zaigrali na turneji leta 1979, in, na srečo vseh, so jih trajno zapisali na dveh izjemnih albumih, ki še danes sodijo v sam vrh v živo posnetih plošč. Pevec in bobnar Franz Di Cioccio, kitarist Franco Mussida, basist Patrick Djivas, violonist Lucio Fabbri so v skupini še danes in so z isto vnemo podali kar deset De Andrejevih skladb, med katerimi tudi La guerra di Piero, Volta la carta, La canzone di Marinella, skupek (medley) skladb Maria nella botte-

ga del falegname in Il testamento di Tito ter zaključili prvi del koncerta s hitom Amico Fragile, v katerem so glasbene sposobnosti omenjenih članov skupine (in dveh novih članov skupine, bobnarja Gianpiera Monterisija in klavirista Gianluce Tagliavinija) še kako prišle do izraza, spomin pa je obujal glas genialnega Fabrizia, katerega ves glasbeni svet še danes močno pogreša.

De Andre je dobro izbral sodelavce, saj je njihove glasbene priredbe kar naprej uporabljal v vseh letih tja do zadnjega nastopa, v zameno pa so člani PFM vedno igrali hit Il Pescatore, ki je v Ogleju bil sestavni del drugega dela nastopa.

PFM je bila osnovana leta 1970 na ogrodju beat skupine I Quelli, v letih sedemdeset pa je bil najuspešnejši italijanski pop-rock band. Dober del njihovih skladb je v angleščini, saj so bili izredno popularni v tujini, kjer so se kosali z Yesi, King Crimsoni in Jethro Tull. River of Live, Out of the Round About, Luna nuova ter hita v italijanščini iz let osemdeset Suonare suonare in Maestro della voce so lep presek tako bogate kariere. Koncert so po dobrih dveh urah zaključili s prvo posneto skladbo (na mali plošči leta 1971), Impressioni di settembre, in s klasikom Celebration (E festa).

Po zaključku poletne turneje bo PFM šla v snemalni studio s simfoničnim orkestrom in podobno kot so sorodne skupine v tujini že storile, bo skupina na novo priredila glasbeno spremljavo nekaterih klasikov, kot so Mozart, Beethoven in Rossini, ter jih z nekaterimi lastnimi skladbami, tudi temi pripravljenimi za orkestrsko spremljavo, posnela; tako bodo pripravili prav gotovo zanimivo zgoščenko, upamo pa tudi turnejo z novimi skladbami. (aw)

Znanost - Velik uspeh ekspedicije z mini podmornico

Rusi na dnu morja pod Severnim tečajem

Cilj odprave je bil zbrati znanstvene dokaze, da je morsko dno povezano z ruskim ozemljem na celini.

MOSKVA - Ruska mini podmornica tipa mir-1 je prvič v zgodovini raziskovanja severnega tečaja dosegla dno Severnega ledenega morja 4261 metrov pod morsko gladino, je poročala ruska državna televizija. Posadka podmornice v sestavi znanstvenikov in politikov naj bi na dnu postavila rusko zastavo iz titana in tako nakazala, da je morsko dno, bogato z zalogami nafte in zemeljskim plinom, njena last, poroča nemška tiskovna agencija dpa. Moskva je z odpravo potrdila svoje ambicije na območju Arktike, ki si jo lastijo tudi druge t.i. polarne države - ZDA, Kanada, Danska in Norveška.

Ekspedicija je sicer po poročanju ameriške tiskovne agencije AP kombinacija znanosti in raziskovanja ter boja za morebitne zaloge nafte in zemeljskega plina na dnu.

Kot je ob dosežku povedal ruski zunanji minister Sergej Lavrov, je bil cilj ruske odprave zbrati znanstvene dokaze, da je morsko dno na severnem tečaju povezano z ruskim ozemljem na celini. Kot je kolegom na krovu raziskovalne ladje na površini povedal vođa odprave Artur Čilingarov, je pristajanje potekalo gladko, poroča ruska tiskovna agencija Itar-Tass.

Po besedah predstavnikov odprave je njihov največji izziv dvig z gladine in iskanje poti na površino skozi 1,5 metrov debel led. Raziskovalci so naravne luknje v ledu označili že pred spustom, ruski ledolomilec pa je v sredo zvečer in danes jutraj naredil umetno odprtino v ledu.

Podmornica in trije člani posadke naj bi na morskem dnu preživeli več ur, saj naj bi izvedli študijo sestave vode in geoloških značilnosti dna na severnem polu, so sporočili iz ruskega inštituta za Arktiko in Antarktiko, ki je organizirala odpravo.

Ruski znanstveniki pa naj bi tudi zbrali dokaze o grebenu, ki naj bi bil podaljšek evroazijskega kontinenta in tako v skladu z mednarodnim pravom del ruskega ozemlja na celini. ZN so dosežanje zahteve Moskve po lastništvo ozemlja zavrnilo, vendar pa Moskva za leto 2009 načrtuje ponovno prošnjo.

Če bodo zbrali dovolj dokazov in bodo ZN ugodili njihovi zahtevi, bo Rusija nadzirala več kot 460.000 kvadratnih kilometrov oziroma skoraj polovico morskega dna pod Arktiko. Nekateri ocenjujejo, da bi se tam lahko skrivale ogromne zaloge naravnih surovin. (STA)

Televizijski posnetek ruske mini podmornice, ki se je spustila na morsko dno pod Severnim tečajem

ANSA

SIERRA LEONE - Posebno sodišče ZN

Dve obsodbi zaradi zločinov proti človeštvu

FREETOWN - Posebno sodišče ZN za vojne zločine v Sierr Leone je včeraj dva nekdanja voditelja provladnih Državljskih obrambnih sil (-CDF), Moinina Fofana in Allieu Kondewa, obsodilo zaradi vojnih zločinov in zločinov proti človečnosti med državljansko vojno v letih 1991 in 2002. Obe sta bila dokazana krivda v štirih točkah obtožnice, Kondewa pa še v točki o novačenju otrok vojakov. Kazen za obsojenca še ni določena, poroča ameriška tiskovna agencija AP. Fofana in Kondewa sta bila spoznana za kriva umora, krutega ravnjanja, ropanja in kolektivnega kaznovanja, Kondewa pa tudi novačenja otrok.

Oproščena sta bila obtožbe nehumanih dejanj, terorizma in dodatne točke obtožnice o umoru. »Sodišče je ugotovilo, da sta individualno kazensko odgovorna za vojne zločine, za katere sta bila spoznana za kriva.« je v sodni dvorani po poročanju AP povedal predsednik sodišča Benjamin Itoe.

Tretji obtoženeц, nekdanji namestnik obrambnega ministra Sam Hinga Norman, je umrl v zaporu, poroča nemška tiskovna agencija dpa.

Oba obsojenca sta se za nedolžna izrekla v vseh osmih točkah obtožnice, poroča francoska tiskovna agencija AFP. Sodišče je prvo obsodbo za vojne zločine med krvavim konfliktom v tej zahodnoafriški državi objavilo 19. julija. Trije voditelji uporniške skupine Oborožene sile revolucionarne sveta, Alex Tamba Brima, Santiago Borbor Kanu in Brima Bazzy Kamar, so bili zaradi umorov, posilstev in novačenja otrok vojakov med državljansko vojno obsojeni na zaporne kazni od 45 do 50 let.

Sodišče je bilo ustanovljeno po koncu spopadov v tej afriški državi leta 2002 in naj bi kaznovalo najhujše storilce vojnih zločinov med konfliktom v državi, od koder se je nasilje razširilo tudi v sosednjo Liberijo. Zaradi vojnih zločinov je med drugimi obtožen tudi nek-

dANJI liberijski predsednik Charles Taylor, ki mu sodijo v Haagu. Skupina Oborožene sile revolucionarne sveta se je sicer leta 1998 pridružila Združenim revolucionarni fronti (RUF), ki je leta 1991 začela upor, da bi prevzela nadzor nad vlado v Sierr Leone in nahajališči diamantov. Njihovi uporniki so postali razpiti zaradi svoje krvoločnosti, saj so pobili, posilili, pohabili in ugrabili na desetisoče civilistov.

Proti njim so se borile sile CDF. Proces proti voditeljem CDF je zato sprožil val nezadovoljstva, saj veljajo za junake boja proti upornikom RUF, ki so bili znani po svoji krutosti.

Državljsanska vojna v Sierr Leone se je uradno končala v začetku leta 2002, po vojaškem posredovanju Velike Britanije, Gvineje in ZN, ki so zatrli upornike. V njej je bilo ubitih najmanj 200.000 ljudi, uporniki, ki naj bi jih oboroževal, uril in nadziral Taylor, pa so v njej novačili številne otroške bojovnike.

Bolgari odpisali dolg Libiji

SOFIJA - Bolgarska vlada se je po nedavni izpustitvi bolgarskih medicinskih sester in palestinskega zdravnika odločila za odpis dela libijskega dolga iz socialističnih časov v vrednosti 41 milijonov evrov. Denar bo šel v mednarodni sklad Bengazi za žrtve okužbe z virusom HIV, zaradi česar je bilo obsojeno omenjeno zdravstveno osebje. Bolgarski premier Sergej Stanišev je odpis dolga napovedal pred približno dvema tednoma. Ob tem je dodal, da odpis dolga ne bi bil odkupnina ali priznanje krivde, ampak le poteza, storjena iz humanitarnih razlogov.

Lukašenko bo plačal plin

MINSK/BRUSELJ - Beloruski predsednik Aleksander Lukašenko je napovedal, da bo njegova država v prihodnjih dneh plačala 460 milijonov dolarjev vreden plinski dolg Rusiji. Lukašenko je ukazal zbrati potrebna sredstva iz vladnih rezerv. Če bo Belorusija izplačala denar, bi s tem najverjetneje preprečila z ruske strani napovedano znižanje obsega dobave plina. Vendar bi takšen strošek skoraj popolnoma izpraznil vladne finančne rezerv. Evropska komisija je medtem sporočila, da namerava zaradi najnovejšega rusko-beloruskega spora glede dobave plina prihodnji teden sklicati sestanek t. i. koordinacijske skupine za plin. Bruselj je že v sredo zvečer aktiviral tehnično mrežo informatorjev EU za zgodnje opozarjanje (NESCO) na področju zanesljive oskrbe z energijo.

Globa za British Airways

LONDON - Britanski in ameriški pristojni organi so v sredo britanski letalski družbi British Airways naložili skoraj 550 milijonov dolarjev kazni zaradi kartelnega dogovarjanja. V družbi so priznali, da so se s tekmečem Virgin Atlantic med avgustom 2004 in januarjem 2006 dogovarjali o dvigu cen letalskih vozovnic z dodatkom za gorivo. Družba British Airways je prejele kazni v višini 246 milijonov dolarjev s strani britanskega urada za poštno trgovino. 300 milijonov dolarjev kazni ji je po zaključku vzporedne preskave naložilo ameriško pravosodno ministrstvo.

Obrestna mera evra nespremenjena

FRANKFURT - Svet Evropske centralne banke (ECB) je ključno obrestno mero za območje evra, ki od junija znaša štiri odstotke, pustil nespremenjeno. Predsednik ECB Jean-Claude Trichet je po zasedanju Sveta ECB dejal, da ECB inflacijska tveganja opazuje z »veliko budnostjo«, s čimer je v preteklosti že napovedal zvišanje ključne obrestne mere na naslednjem zasedanju Sveta ECB. To bo potekalo 6. septembra.

BALKAN

Srbski Romi bežijo v Romunijo

BUKAREŠTA - Več kot sto srbskih Romov je v minulih dneh nezakonito prečkalo mejo v sosednjo Romunijo, kjer so medtem že zaprosili za azil, saj naj bi bili v Srbiji žrtev zlorab in napadov, je v sredo sporočila romunska policija. Vođa stranke srbskih Romov Srdjan Šajn je prebeg Romov že potrdil. Pobeg srbskih Romov v Romunijo je nepričakovan predvsem v luči dejstva, da se tudi Romi v Romuniji soočajo z diskriminacijo in živijo v revščini. Kot je povedal Šajn, gre za Rome, ki so pred tem živeli v državah Evropske unije, ob prihodu v Srbijo pa so se soočali s številnimi težavami. Ker so njihovi otroci odrasli v državah EU, niso znali srbskega jezika in so bili zato tarča posmeha, prav tako pa jim niso priznali šolskih spričeval iz drugih držav, je še dodal Šajn.

Srbski Romi so začeli v Romunijo v skupinah od 20 do 30 ljudi bežati pretekli konec tedna. Mejo so prešli v bližini romunske vasi Otelec, kjer je obmejni nadzor zelo slab, saj do imigracij Romov v Romunijo doslej ni prihajalo. »To je nov pojav, da imamo pribežnike iz Srbije,« je poudaril predstavnik policije v Timisoari.

Ob prihodu v Romunijo so nekateri izmed prebežnikov povedali, da jih je srbska policija pretepalala in napadala njihove hiše. Na te obtožbe se predstavniki srbskih policistov še niso odzvali. Romunske oblasti so jih namestile v begunske centre po državi. (STA)

AZIJA - Severna Indija in Bangladeš

v monsunkem deževju 166 mrtvih in 14 milijonov razseljenih

NEW DELHI - Nenavadno močno monsunksko deževje je opustošilo sever Indije in sosednji Bangladeš in zahtevalo življenja najmanj 166 ljudi. Med tokratnim monsunkskim obdobjem je domove zapustilo okoli 14 milijonov Indijcev ter pet milijonov ljudi v Bangladešu, visoke vode pa so odplovile tudi kmetijske pridelke. Deževje je najbolj prizadelo indijske zvezne države Bihar, ki je druga najgostejše naseljena indijska zvezna država, Utar Pradeš in Assam, reke pa so preplavile tudi bregove rek v sosednjem Bangladešu.

Zaradi poplav je brez strehe nad glavo v Indiji in Bangladešu ostalo okoli 17 milijonov ljudi, v Indiji je umrlo najmanj 120 ljudi, v Bangladešu najmanj 46. Predstavnik indijskih pristojnih oblasti je medtem povedal, da je tokratno monsunksko deževje v omenjenih državah močnejše od preteklih let, osrednjo Indijo pa je doletelo le neznatno deževje.

Od začetka monsunske dobe v juniju je v Indiji po podatkih tamkajšnjih oblasti umrlo okoli 500 ljudi, lokalni mediji pa omenjajo celo okoli 750 smrtnih žrtev.

Tako izgleda naselje Kolanpaar v severovzhodni Indiji

ANSA

DOBERDOB - Vizintin in Ret z okoljskima odboroma o problematiki ceste skozi Dol

Zaradi rastočega števila nesreč nujna prepoved tovornega prometa

Župana bosta na pristojne oblasti naslovila pisno zahtevo po takojšnjem sestanku in ukrepu

»Na cesti skozi Dol, Štivan in Sesljan beležimo rastoče število prometnih nesreč, ki jih povzročajo težka vozila. Položaj se je v primerjavi s preteklostjo dodatno poslabšal, krajani so zaskrbljeni zaradi varnosti in akustičnega onesnaževanja. Zato bova vnovič naslovila pismo pristojnim oblastem, v katerem bova vprašala za sestanek in zahtevala prepoved tovornega prometa.« Doberdobski župan Paolo Vizintin in župan občine Devin-Nabrežina Giorgio Ret sta na srednjem srečanju s predstavniki krajevnih okoljskih odborov sklenila, da bosta še naprej vztrajala pri zahtevi vzpostavitve prepovedi tovornega prometa na cesti, ki pelje skozi Dol, Štivan in Sesljan. Pred približno enim mesecem sta se župana že obrnila na goriškega in tržaškega prefekta s pismom, odziva pa zaenkrat ni bilo.

»Sedaj je v pripravi pisna zahteva po sklicu sestanka, ki jo bomo poslali na deželo FJK, družbi ANAS, obema prefektoma ter predsednikoma goriške in tržaške pokrajine. Ob pismu jim bomo posredovali tudi dokumentacijo in fotografije, ki sta jih zbrala okoljski odbor iz Devina-Nabrežine in doberdobski odbor Okolje 2000.« je povedal Vizintin, ki je v sredo večer sklical sestanek z Retom na sedežu občine Doberdob. »Opažamo, da so prometne nesreče, ki jih povzročajo tovornjaki, vedno bolj pogoste. Kritične točke so predvsem v bližini mosta nad železnico, na križišču pri Štivanu med državnima cestama 55 in 14 ter v središču Sesljana. Zlasti pri prvih dveh pride večkrat do hudih nesreč,« je povedal Vizintin in podčrtal: »Pred nedavnim je bil motorist v prometni nesreči ob nogo, na križišču v Štivanu pa se težka vozila mnogo krat le za las izognejo pravim katastrofam. K sreči ni prišlo do smrtnih nesreč, položaj pa nas zelo skrbi. Zato zahtevamo prepoved prometa težkih vozilom, ki bi se morali v tem primeru posluževati avtoceste. Med drugim imajo ti pravico do povračila cestnine.«

Vizintin se je v sredo srečal tudi z osebjem tehničnih uradov goriške pokrajine in doberdobske občine, s katerimi je preučil možnost namestitve dveh semaforjev ob prometnih vhodih v Doberdob. »Pred koncem leta bomo postavili semafor na križišču pri knjižnici in na križišču pred bivšo lekarno. Tako želimo omejiti hitrost vozil in zagotavljati varnostne pogoje učencem, šolskemu osebju ter vernikom, ki zahajajo v cerkev,« je razložil Vizintin in dodal, da bo naložba za namestitev semaforjev znašala približno 10.000 evrov. »Na področju prometa gre še dodati, da bo goriška pokrajina po vsej verjetnosti sprejela tudi predlog prepovedi vožnje tovornjakov po pokrajinski cesti, ki teče skozi center Doberdoba,« je zaključil Vizintin.

Aleksija Ambrosi

Tovornjaki so na cesti, ki teče skozi Dol, Štivan in Sesljan, pogosto vzrok prometnih nesreč

BUMBACA

TRŽIČ - V sredo ponoči nasilje med mladimi v bližini stolnice

Pretepli dva mladoletnika

26-letnik in 18-letnik sta ju po izhodu iz lokala napadla s palico - Žrtvi bosta okrevali v nekaj tednih

SLAP PRI VIPAVI - Razstava fosilov Utrinki iz življenja pred 55 milijoni let

Na Slapu pri Vipavi so konec prejšnjega tedna, ob krajevnem prazniku, odprli zanimivo razstavo okamenin z naslovom Življenje na Slapu pred 55 milijoni let. Na ogled je štirideset eksponatov z okrog 300 fosilov. Posebnost razstave je v dejstvu, da so fosili z ožjega območja Slapa, vasi, ki leži samo nekaj kilometrov od Vipave, na flišnatem območju, odkrili pa so jih med urejanjem ceste.

Še do pred nekaj desetletji je veljalo posplošeno mnenje, da je v flišnatih plasteh, ki so nastale v mlajši geološki dobi, razmeroma malo okamenin. Iz številnih najdb na območju Brd, kjer je znano nahajališče pri Vipolžah in v Vipavski dolini ter na Koradi dokazujejo, da temu sploh ni tako. Ob urejanju novih vinogradov in sadovnjakov, gradnji hiš in obsežnejših zemeljskih

delih prihaja vedno znova do zanimivih odkritij, ki postopoma dopolnjujejo doseganje vedenje o življenju in dogajanju v prostoru, ki mu danes pravimo naša ožja domovina.

Razstavo je postavil ajdovski raziskovalec in zbiratelj fosilov Stanislav Bačar, s sodelovanjem Goriškega muzeja ter najvišjih institucij na področju paleontologije in geologije, Paleontološkega inštituta Ivana Rakovca ter katedre za Paleontologijo in in geologijo Univerze v Ljubljani. Predstavniki omenjenih ustanov so se tudi udeležili slovesnosti ob odprtju, ki je na Slapu pri Vipavi potekala konec prejšnjega tedna. Razstava, ki so jo priredili v prostorih Krajevne skupnosti oziroma nekdanje osnovne šole, bo na ogled še jutri in v nedeljo, morda pa jo bodo organizatorji podaljšali tudi do ponedeljka.

Napadli in pretepli so ju s palico samo zato, ker sta jih pozvala, naj ne nadlegujejo starejšega občana. Mladoletnika iz Škocjana, ki sta bila žrtev nasilja v sredo ponoči v bližini stolnice sv. Ambroža v Trziču, sta morala po dogodku v tržaško bolnišnico San Polo, k sreči pa bosta okrevala v nekaj tednih.

Do nasilnega izgrede je prišlo okrog 23.40 v ulici Rosselli v Trziču. 17-letni E.V. in 15-letni G.M. iz Škocjana sta se sprehajala v spremstvu prijateljev, ko sta opazila starejša fanta, ki sta s skupino mlajših prijateljev kričala in motila mimoidoče. Starejši moški jih je pozval, naj nehajo, v odgovor pa sta ga 26-letni M.T. iz Genove in 18-letni M.C. iz Neaplja začela porivati. E.V. in G.M. sta priskočila starčku na pomoč, ker pa se je le-ta oddaljil sta s svojimi prijatelji odšla v bližnji lokal. Ob izhodu je skupina ponovno šla mimo stolnice, tu pa sta še vedno čakala M.T. in M.C. s prijatelji. Začeli so se prerekati. 15-letnega G.M. so nasilneži napadli s hrbtne strani z leseno palico in mu zadali vrsto udarcev, 17-letniku pa so s klofuto zlomili kar dva zoba. Prepir je opazil policist v civilu, ki je poklical kolege. Le-ti so takoj posredovali na kraju s karabinjerji, mestnimi redarji in osebjem službe 118, ki je mladoletnika odpeljala v bolnišnico. M.T. in M.C. sta bila prijavljena sodnim oblastem.

Občina za čistočo mesta

Goriško odborništvo za okolje je včeraj v mestnem središču postavilo napisa, ki opozarjata na prepoved odlaganja odpadkov. Prvi se nahajata v bližini križišča med ulicama Brass in Ascoli, drugi pa med ulicami del Santo in Formica. »Obe točki sta namreč večkrat izgledali podobni odlagališčem,« je povedal odbornik Del Sordi in dodal: »Namestili bomo tudi napise, ki bodo osveščali o načinu odnašanja velikih odpadkov in suhih odpadkov. Po informativni fazi bomo poskrbeli tudi za nadzor na nekaterih območjih.« Odbornik je povedal, da so napis namestili tudi v bližini ekološkega otoka v Stražcah, nekaj dodatnih košev za odpadke pa so postavili v ljudskem vrtu.

Zmagal 10.000 evrov

V baru Fontana pri sv. Ani si je srečnejši sistemom »Gratta e vincini« zagotovil 10.000 evrov. Lastnik kavarne, v katerem se je v zadnjih mesecih veselilo več navdušencev iger na srečo, je povedal, da je dobitnik potrošil le en evro.

Motorist ranjen v nesreči

Motorista so odpeljali v tržaško bolnišnico, njegovo zdravstveno stanje pa naj ne bi bilo hudo. Včeraj popoldne je med ulicami I Maggio, San Vito in Invalidi del Lavoro v Trziču prišlo do nesreče, v kateri je lažje poškodbe utrpel 23-letni S.B. iz Gradišča. Avtomobil znamke fiat bravo, za volanom katere je sedel 27-letni Mohammad Shahidullah iz Bangladeša, je vozil v smeri iz Trziča proti Ronkam. Na križišču se je ustavil, da bi zavil levo v ulico Invalidi del lavoro, zaradi gostega prometa pa se več minut ni mogel premakniti iz sredine križišča. Pri tem je avtobus, ki je bil namenjen iz Ronk v Trzič, ustavil in dal prednost 27-letniku iz Bangladeša, pri tem pa je avtobus prehitel S.B. z motorjem in trčil v avto znamke fiat. Motorist je padel na asfalt in drsel več metrov. Na kraju je posredovalo osebje rešilne službe 118, na pomoč pa so priskočili tudi gasilci in mestni redarji.

Varnost pri nakupu pohištva

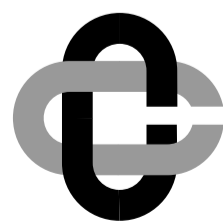
Na sedežu Trgovinske zbornice v Gorici sta včeraj Zveza trgovinskih zbornic FJK in zveza Federmobili podpisali sporazum, ki bo zagotavljal varnost potrošnikov pri nakupu pohištva. Ob predsedniku goriške Trgovinske zbornice in obenem predstavniku deželne zveze Emiliju Sgarlati so bili pristoni tudi predstavniki goriške zveze ASCOM, predsednik zveze potrošniških zbornic Ugo Previti, predstavnik deželne zveze združenja Confcommercio Alberto Marchiori in predstavnik združenja Federconsumatori Edo Billa.

Razstava Piranesi podaljšana

Iz Pokrajinskih muzejev sporočajo, da bo razstava Piranesi: vaze, svečniki, sarkofagi, svetila in antična okrasila, ki je na ogled v palači Attems-Petzenstein na trgu De Amicis v Gorici, podaljšana do 15. septembra.

Koncert v centru Gradina

Drevi ob 21. uri bo v sprejemnem centru Gradina v Doberdobu na sporedu koncert dua kitaristov Harduo, ki ga prirejajo v okviru mednarodnega festivala V zvokih krajev.

BANCA MANZANO
CREDITO COOPERATIVO

Spoznajte nas osebno!

Danes, petek 3. avgusta,
ob 17.00 uri
vabljeni na otvoritev
prve banke
v Števerjanu
(na Bukovju)

ODBOJKA - Od danes do nedelje kvalifikacije v Veroni

Sandra Vitez med izbrankami za grand prix

Danes proti Tajvanu - Odšla bo tudi na azijsko turnejo - V paru s Kubanko Agüero

VERONA - Trener italijanske ženske odbojarske reprezentance Massimo Barbolini je Kontovelovo odbojkarico Sandra Vitez vključil v dvanajsterico igralk, ki bodo od danes do nedelje v Veroni nastopile na prvi etapi mednarodnega Grand prix, to je ženske svetovne lige. Na ta prvi pomemben nastop se je ves julij pripravljalo 19 »azzurr«, naposled pa se je trener odločil za dvanajsterico, v kateri so poleg Vitezove še podajalčici Lobianco in Dall'Igna, centri Barazza, Gioli in Guiggi, libero Croce ter tolkačice Agüero, Ortolani, Del Core, Fiorin in Secolo.

Za Vitezovo bo ta nastop doslej najpomembnejši v reprezentančnem dresu, saj daleč presega debut na ekshibicijski tekmi All Star v Milanu in sodelovanje na nedavnem turnirju v Alassiu. V samih 12 mesecih se je 20-letna in 188 cm visoka Sandra povzpela do neslutnih višin, najprej kot debitantka v A2 ligi, nato kot ena glavnih protagonistk napredovanja svojega kluba Sassuolo v A1 ligo, nazadnje pa še kot članska reprezentantka.

»Nikoli ne bi bila pričakovala, da bi bo uspelo tako hitro priti v reprezentanco,« je tudi sama presenečena Vitezova.

Italija, ki na svetovni jakostni lestvici zaseda 4. mesto, se bo danes zvečer najprej pomerila z reprezentanco Tajvana, jutri bo igrala proti Nizozemski, v nedeljo pa še proti Braziliji.

Že v ponedeljek pa bodo »azzurre« odpotovale v Hong Kong, kjer jih konec tedna čakajo tekme proti Kitajski, Dominikanski republiki in Poljski, od 17. do 18. avgusta bodo igrale v Tajvanu proti Kitajski, Braziliji in Dominikanski republiki, če bo šlo vse po načrtih in željah pa bodo od 22. do 26. avgusta v Ningboju na Kitajskem nastopile še na finalni fazi.

»Čprav lahko trener Barbolini med eno etapo in drugo spremeni postavbo, mislim, da bom sodelovala tudi na vseh azijskih etapah grand prix,« nam je povedala včeraj Vitezova, ki se kajpak izredno veseli vključitve v dvanajsterico. O sebi pravi, da sicer ni v najboljši formi.

»Tu v reprezentanci sem popolnoma spremenila način dela z utežmi in čutim v mišicah precejšnjo utrujenost,« je rahlo zaskrbljena slovenska odbojkarica.

Sandro Vitez čaka ta konec tedna v Veroni doslej najpomembnejši nastop v dresu državne članske reprezentance

Zanimivo je, da v reprezentanci spet igra kot korektorica, zdi pa se ji, da je v tem času precej napredovala, ker so treningi zaradi kvalitete igralk na zelo visoki ravni. Še najbolj se Sandra veseli tega, da v paru ves čas vadi s Kubanko Taymaris Agüero, eno najboljših igralk na svetu, ki je po poroki pridobila italijansko državljanstvo in bo odslej igrala za Italijo. »Ona ne varčuje z nasveti in je z mano zelo prijazna,« je povedala Vitezova, ki drugače deli sobo s prijateljico iz časov mladske reprezentance Ortolanijevo. 30-letna Agüero je za Italijo prava okrepitev, za Sandro pa na tem turnirju morada ovira na poti do preboja v začetno postavbo, vendar si naša odbojkarica ne dela prevelikih skrbi. »Po potrebi lahko igram tudi na krilu,« je njeno sporočilo za trenerja Barbolinija. Višek reprezentančne sezone bosta nastopa na evropskem pokalu septembra v Belgiji in svetovnem pokalu decembra na Japonskem,

kjer pa naj bi se v reprezentanco vrnila tudi nekateri izmed veterank s Piccininijevo na čelu. Še prej (od 2. do 9. septembra) čakajo »azzurre« kvalifikacije za grand prix 2008, že 7. oktobra pa se bo za Vitezovo pričelo prvenstvo A1 lige. »Ne vem, ali me bodo po letošnjem grand prixu še poklicali, želim pa imeti vsaj en teden počitnic, da malce pridem k sebi, saj bo prihodnja prvenstvena sezona zame zelo pomembna.« V Sassuolo so ji namreč zagotovili, da bo tudi v najvišji ligi eden od stebrov ekipe. (ak)

Tako grand prix v Veroni po Tv

Vse tekme se bodo pričele ob 20.30, po satelitski postaji RaiSatSport pa bo v neposrednem prenosu mogoče slediti samo nedeljski tekmi proti Braziliji, medtem ko bo delni prenos današnje tekme proti Tajvanu jutri med 17.30 in 18. uro (raitre), prenos tekme proti Nizozemski pa vedno jutri med 22.30 in polnočjo.

FORMULA 1 Ron Dennis Ferrariju vrača udarec

BUDIMPEŠTA - Čeprav bodo motorji v elitnem avtomobilističnem razredu, formuli 1, spet hrumeli že ta konec tedna v madžarski Budimpešti, pa ni sledu o poletnem zatišju niti v zakulisju hitrega cirkusa. Potem ko je dlje časa duhove burila vohunska afera Stepney in je Ferrari napovedal pritožbo, ker so ekipo McLaren-Mercedes oprostili, pa zdaj britansko-nemško moštvo vrača udarec in trdi, da so si tudi Italijani pomagali na nepravilne načine. Vodja McLarna Ron Dennis je Ferrariju v pismu očital, da namenoma podpihuje vohunski škandal. »Imamo čudovito prvenstvo in bila bi prava tragedija, če bi ga pokvarila dejanja enega Ferrarijevega in enega McLarnovega posameznika, ki sta delovala povsem na svojo pest,« je zapisal Dennis in izrazil trdno prepričanje, da se morajo v prvenstvu formule 1 boriti na stezah, ne pa v sodnih dvoranah ali v medijih.

A se Dennis ni ustavil pri teh pojasnilih. Italijanskim tekmečem očita, da so na dirki v Avstraliji zmagali s pomočjo tehničnega pripomočka, ki ga je FIA sicer prepovedala. »Kolikor mi je znano, je Kimi Raikkonen na dirki v Avstraliji zmagal z ilegalnim pripomočkom. Zaradi interesa športa se v McLarnu nismo odločili za pritožbo, čeprav je bilo očitno, da si je Ferrari pomagal na nedovoljen način,« je menil Dennis.

Dennis je svoja dirkača, svetovnega prvaka Fernanda Alonsa in vodilnega v SP Lewisa Hamiltona, umaknil v »karanteno«, tako da nista bila na voljo sedmi sili pred začetkom dirkaškega konca tedna v Budimpešti.

SP v Stuttgartu bo

STUTTGART - Stuttgart bo zadnji teden septembra definitivno gostil letošnje svetovno prvenstvo v cestnem kolesarstvu. Odločitev je padla, potem ko so se na izrednem sestanku o organizaciji prvenstva pogovorili predstavniki mesta in kolesarske zveze. Zaradi številnih dopinskih skandalov, ki so te dni pretresali kolesarski šport in doobra zaznamovali letošnjo dirko po Franciji, je Stuttgartu že grozila odpoved prvenstva, a so pristojni organi zdaj vseeno popustili in kolesarjem prizgali zeleno luč. »Stuttgart je pripravljen organizirati letošnje svetovno prvenstvo v kolesarstvu. Za zdaj močno upamo na preobrat v tem športu,« je ob tem povedala ministrica za šport Susanne Eisenmann.

Sloveniji Stankovičev pokal

MACAO - Slovenska moška košarkarska reprezentanca je zmagovalka medcelinskega Stankovičevega pokala na Kitajskem, potem ko je v zadnjem dvoboju brez težav z 78:51 (19:10, 36:25, 64:40) ugnala Angolo. Točke za Slovenijo so dosegli Čebular 8, Predlžič 5, Čapin 16, Dragič 15, Klobučar 1, Slogar 2, Jagodnik 14, Domen Lorbek 8, Rizvič 8 in Vidmar 11. Pomlajeni slovenski ekipi se bodo v ponedeljek na pripravah v Kranjski Gori pridružili Rašo Nesterovič, Matjaž Smodiš, Jaka Lakovič in Erazem Lorbek.

Marko Milič se vrača

LJUBLJANA - Ljubljanskemu košarkarskemu klubu Unionu Olimpiji se je pridružil slovenski zvezdnik Marko Milič, ki je podpisal enoletno pogodbo. Večkratni povratnik in lanskolletni kapetan, ki je sezono končal v madridskem Realu, bo spet navduševal v zeleno-belem dresu, so potrdili v Olimpiji. Zmajčki so z Miličem dobili veliko okrepitev pod košem in na položaju krila, avtoriteto v garderobi in velik magnet za občinstvo.

Manchester krepi obrambo

MANCHESTER - Angleški nogometni prvotigaš Manchester City je močno okrepil obrambne vrste. Potem ko je klubsko vodstvo najprej podpisalo štiriletno pogodbo z 22-letnim branilcem Javierjem Garridom, se je nekaj ur pozneje varovancem legendarnega Sven-Goerana Erikssona pridružil še hrvaški reprezentančni branilec Vedran Ćorluka. Hrvat je podpisal petletno pogodbo.

AKTUALNO - Slovenski trener Srdjan Djordjevič o farmakološki pomoči v športu

»Brez posebne prehrane in legalnih dodatkov ni mogoče doseči vrhunskih rezultatov«

Vsakič ko se v Sloveniji govori o športnem doppingu se pojavi ime Srdjana Djordjeviča, nadvse uspešnega trenerja atletike iz Ljubljane. Na državnem prvenstvu v Novi Gorici je vodil serijo atletinj in nekaterih atletov, pretežno iz kluba MASS.

Djordjevič je brez kakršnegakoli obotavljanja odgovoril na nekaj vprašanj in naših hipotez.

Gospod Djordjevič. V Sloveniji vas imajo za apostola farmakološke pomoči pri doseganju športnih rezultatov. Kako reagirate na take ocene?

»S tako oceno se nikakor ne strinjam. Zavedam se, da je nemogoče narediti kak omembe vreden rezultat, če ne izkoristiš tiste možnosti, ki so ti dane znotraj legalnega sistema. Moraš svoje življenje in način kako treniraš popolnoma prilagoditi vrhunskim dosežkom. To pomeni posebno prehrano in posebne športne dodatke, ki so seveda legitimni. In teh je ogromno. To je edina možnost, da si lahko konkurenčen.«

Trenirate večinoma dekleta. Kaj je na njihovem specialnem meniju? Na mitingu v Trstu ste na primer uro pred

tekmo dekletom razdeljeval neke tablete.

»Dekleta imajo po naravi večji odstotek maščobnega tkiva kot moški. To pomeni, da morajo bolj paziti na prehrano kot fanti. Pri skakalkah in sprinterkah je zelo pomembno, da nimajo nobene odvečne teže. In zato se moraš držati določenih principov. Kar zadeva te preparate pa tako... kaj naj bi sploh jemale punce? Predvsem je pomembno, da jemljejo tako imenovane energetike. To so snovi, ki vsebujejo hitro delujoče ogljikove hidrate in druge sestavine, ki imajo za osnovo kreatin. Ta zadeva je dovoljena in pomaga, da premagajo več zaporednih intenzivnih naporov.«

Izmed atletov, katere ste trenirali, sta bila dva ulovljena, vendar nato oproščena. Omenim na primer Boruta Bilača.

»Bilača sem treniral in je bil oproščen. Glede Saše Prokofijeva pa je informacija netočna. Trening z njo sem vodil le dvakrat in to, ko mi je bila zaupana štafeta državne reprezentance.«

Se recimo lahko nekaj takega po-

Jolanda Čeplak padla na kontroli dopinga

novi v sredi vaše skupine?

»Da razčistim najprej zadevo o Prokofijevi. Nikoli je nisem treniral posamično z izjemo enkratne skupne vadbe štafete. Na splošno smo trenerji v bistvu pod enakim

pritiskom kot atleti. Razlika je v tem, da trenerji nikoli ne morejo vedeti kaj počnejo atleti. To je nemogoče. Obsojeni smo, da zaupamo športniku s katerim delamo. Rekel bi, da smo zato v slabšem položaju. Če človek nekaj zavestno naredi, pač naredi. Če pa stvari ne poznaš, ker ne moreš vsega vedeti, pač ne veš. Osebnost zaenkrat zavestno sprejemam to tveganje, toda v principu moram povedati, da sem že resno premišljeval o tem, da bi z vsemi atleti, s katerimi sodelujem, naredil posebno pogodbo, kjer bi bilo razvidno, da je tovrstno razmerje nemogoče.«

Obstaja vtis, da vam drugi trenerji zavidajo. Če je to res, izhaja to morda iz vaše strokovne atletske uspešnosti? Kot je znano skrbite tudi za druge športne panoge in izdelujete programe za posebne potrebe.

»Približno polovica mojega delovanja ni vezan na treniranje. Sodelujem z dvema univerzama kot strokovni sodelavec. V Ljubljani na fakulteti za elektrotehniko in na primorski univerzi. Po izobrazbi sem biolog in še vedno aktivno sodelu-

jem pri določenih znanstvenih projektih na področju fiziologije mišičja. Ti izsledki meni direktno koristijo, da razumem in lahko optimiziram trening. Atletika predstavlja približno eno tretjino mojega delovanja. Ostalo so drugi športniki. Ukvarjam se z rehabilitacijo športnikov po tistem trenutku, ko se prva poškodba rehabilitira in ko se pripravljajo, da začnejo normalno vaditi. Atletika je zgolj majhen odsek vsega kar počnem.

Zavedam pa se, da... Američani bi rekli high profile, ali prevelika prisotnost... ni najbolj priljubljena včasih... v tej družbi. V bodoče sem bom potrdil, da bom to svojo prisotnost zmanjšal na minimum. Če ne zaradi drugega, iz potrebe po osebnem duševnem miru. Jaz ne bežim pred ničemer. Mene lahko vedno dobite... da se pogovarjamo o takih zadevah...za razliko od nekaterih drugih kolegov, ki se o tem nočejo pogovarjati. To ne pomeni, da se s tem ukvarjam. Zdi se mi, da je zadeva taka kot je, ni dobra in učinkovita in da se mora spremeniti... In zato o tem tudi govorim.« (dk)

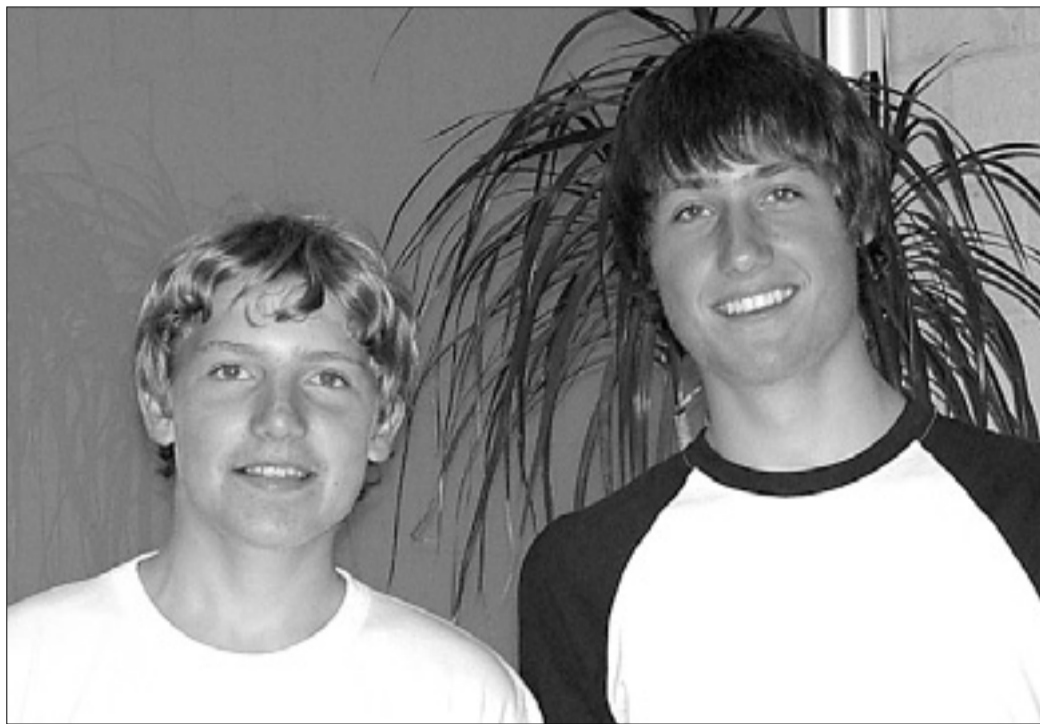

JADRANJE - Čupina »azzurra« na članskem EP 420 v Turčiji

Do bronaste medalje kot hladnokrvna veterana

V zadnji odločilni regati sta pometla z vso konkurenco

ISTANBUL - Šestnajstletna Čupina jadrca v dresu državne reprezentance Simon Sivitz Košuta in Jaš Farneti sta na evropskem članskem prvenstvu v razredu 420 v Istanbulu osvojila bronasto medaljo, kar je njun doslej daleč največji uspeh in eden največjih mednarodnih uspehov našega jadrnja. Zadnji dan sta se s posamičnimi uvrstitvami na 5., 17. in 1. mesto s četrtega mesta povzpela na tretjo stopničko in z zmogovalega odra izrinila nemško posadko Gerz/Bolduan. Naslov prvaka sta osvojila Italijana Edoardo Mancinelli Scotti in Lorenzo De Felice, srebrna medalja pa je pripadla Portugalčema Antoniu Pereiri in Afonsu Prietu.

Simon in Jaš sta na regatah v finalni »zlati« skupini 32 najboljših jadrcev dobesedno presenetila evropsko elito, če vemo, da sta bila po kvalifikacijah petnajsta, po enajstih finalnih regatah pa sta se izboljšala kar za dvanajst mest in »tempo« stopnjevala iz dneva v dan.

Zadnji dan je bil izjemno napet, naša jadrca pa sta obdržala mirno kri. Bron se jima je sicer nasmihal že po prvi včerajšnji regati, ko sta pristala na 5. mestu, Nemca pa sta bila še 29. S tem rezultatom sta Simon in Jaš Nemca tudi že prehitela na 3. mestu. Toda po drugi regati je bilo spet vse še odprto.

»Po tej regati sva imela le še tri točke prednosti pred Nemcema, zelo pa sta se nama približala tudi Grka Stavroy in Papadopoulos, po drugi strani sva bila še vedno v bo-

ju tudi za končno 2. mesto,« je pojasnil krmar Simon.

Odpadlo je vsakršno taktiziranje in jadrca sseljanskega društva sta se v zadnjo, odločilno regato podala v slogu »vse ali nič«, jadrca sta odlično, celo osvojila sklepno regato, s tem pa nesporno dokazala, da sta iz pravega testa.

»Ko sva priplula v cilj zadnje regata sva bila nekaj časa celo »srebrna«, nato pa sta Portugalca Pereira in Prieto prav v zadnji strani nadoknadila nekaj mest zaostanka in obvarovala svoje končno drugo mesto,« je še povedal Simon.

V štirih finalnih dneh sta člana JK Čupa dosegla kar dve posamični zmagi, dve drugi in eno tretje ter eno četrto mesto, tako da njun uspeh na zelo izenačenem in zaradi močnega in spremenljivega vetra psihično zelo zahtevnem prvenstvu res ni naključen. »Mislim, da je medalja predvsem rezultat tridih priprav, dobre telesne pripravljenosti, nasvetov trenerja Antonaca in psihične in fizične priprave pred vsakim plovom,« je povedal Sivitz Košuta. Z Jašem in trenerjem se bosta domov vrnila danes ponoči.

Končni vrstni red: 1. Mancinelli Scotti/De Felice (Ita) 47 točk (finalne uvrstitve: 2, 2, 11, 4, 2, 18, 2, 1, 11, 8, 4, 30); 2. Pereira/Prieto (Por) 58 točk (1, 9, 1, 9, 15, 5, 9, 3, 2, 7, 12); 3. Sivitz Košuta/Farneti (Ita) 62 točk (15, 21, 2, 12, 1, 17, 4, 3, 2, 5, 17, 1); 4. Gerz/Bolduan (Nem) 71 točk; 5. Stavroy/Papadopoulos (Grč) 79 točk; 6. Alemany/Duran (Špa) 94 točk, itd.

NOGOMET - Začetek priprav na elitno ligo

Vesna meri visoko

Trener Calò zadovoljen s sestavo moštva - Prihodnji četrtek v Križu proti Triestini

Na novo sezono so se pri Vesni začeli pripravljati na sintetičnem igrišču v Domju

KROMA

ODBOJKA - Pridobitev za združeno ekipo ženske D lige

Bor Breg bo odslej vodil Marko Kalc

Marko Kalc je novi trener ženske odbojbarske ekipe Bora Breg, ki bo v prihajajoči sezoni nastopila v deželni D ligi. Priznani 41-letni zamejski strokovnjak, ki je v minulih tekmovalnih sezonah privedel moško ekipo Fiemme Fassa iz Predazza do napredovanja v B1 ligo, se je zaradi službenih in družinskih razlogov vrnil letos v Trst.

»Ker sem borovec po duši se mi zdi povsem naravno, da se zopet vključim v delovanje matičnega kluba,« nam je po dogovoru z vodstvom Odbojbarskega društva Bor povedal Kalc, ki bo prevzel mesto Silve Meulija. Ta je v zadnjih treh letih uspešno vodila tržaško-dolinsko člansko ekipo, vendar je po končani sezoni izrazil željo, da bi se raje posvetila mladinskemu sektorju.

Marko Kalc je trenersko pot začel pri Boru že kot najstnik, v svoji že dolgi karieri pa je vodil številne ženske in moške ekipe, vključno z Borovo, bil pa je tudi trener slovenskega prvotligaša Koprca, slovenske ženske članske reprezentance, kondicijski trener prvotligašev Adriavolley in Bocen. Po izobrazbi je profesor telesne vzgoje. Z njegovim povratkom so pri Boru Bregu rešili največji problem pred pričetkom sezone, saj bi moral biti igralski kader v glavnem nespremenjen, Kalčeva prisotnost pa je kajpak jamstvo, da bo delo v članski vrsti še naprej kvalitetno. Kalčev pomočnik bo Saša Smotlak.

NOGOMET

Zarja Gaja s sestavljeno ekipo

Začetek priprav 16. avgusta v Bazovici

Nogometarji Zarje Gaje bodo s pripravami na novo sezono pričeli v ponedeljek, 16. avgusta na prenovljenem športnem centru v Bazovici, ki je pred dnevi tudi dobil od pristojnih organov zeleno luč za začetek dejavnosti. Zarja Gaja, ki jo bo že četrto leto zapored vodil trener Moreno Nonis in bo nastopila v 2. amaterski ligi, je med prestopnim rokom najela kar osem novih igralcev in začelja nov cikel. Novi obrazi so napadalci David Fratrik (Ponziana), Fabio Jurincich (Chiarbola) in Igor Ghezzi (Kras), veatar Steven Fratrik (Ponziana), branilca Gianfranco Salierno (Pieris, Kras) in Kevin Segulin (-Kras) ter vezista Massimiliano Palmisano (Primorec) in Lorenzo Clarich (Muggia).

Sestava ekipe za sezono 2007/2008 je torej naslednja:

VRATARJA: Alessandro Carmeli in Steven Fratrik.
BRANILCI: Davide Asselti, Matej Bernetič, Jan Grigič, Goran Križmančič, Ivo Križmančič, Vitomir Križmančič, Gianfranco Salierno in Kevin Segulin.

VEZNI IGRALCI: Vili Bečaj, Lorenzo Clarich, Fabio Cocevari, Daniele Franco, David Gregori, Martin Grgič, Marko Kariš, Aron Mihelčič, Massimiliano Palmisano, Fabio Schiraldi.

NAPADALCI: David Fratrik, Igor Ghezzi, Fabio Jurincich, Manuel Santi.

Obvestila

OD BOR prireja pod pokroviteljstvom ZSSDI-ja od 27. avgusta do 1. septembra odbojbarski kamp za otroke osnovnih in nižjih srednjih šol (vsak dan od 8. do 17. ure na Stadionu 1. maj). Dodatne informacije in vpisovanje: info@od-bor.com ali 3497923007 (v večernih urah).

GIMNASTIČNI ODSEK ŠZ BOR prireja intenzivni tečaj ritmične gimnastike za deklice od 7. leta dalje, ki so že lani trenirale. Tečaj bo potekal v jutranjih urah od 3. do 7. septembra na Stadionu 1. maja. Za informacije in prijave: 338 5953515 (Katja) in 328 2733390 (Petra).

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM organizira avtobusni izlet v Gardaland v soboto, 1. septembra 2007. Prijave ob torkih in četrtek od 18. do 19. ure v telovadnici OŠ FBevk na Opčinah. Za informacije tel.št. 349-7597763 Nastja.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM prireja pod pokroviteljstvom ZSSDI-ja poletni KAMP CHEERLEADINGA za otroke od 5 do 12 leta starosti od 27. do 31. avgusta in od 3. do 7. septembra v telovadnici OŠ FBevk na Opčinah. Prijave v uradih ZSSDI-ja na tel.št. 040-635627. Info na tel.št. 346-0441133 Petra ali 349-7597763 Nastja.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM sporoča, da se bodo dvotedenske poletne priprave za Strele (12-16 let) in Škrate (od 16 leta dalje) začele 3. septembra v telovadnici OŠ FBevk na Opčinah. Urniki treningov: Strele - od pon. do pet. od 17.00 do 19.00; Škrati - od pon. do pet. od 19.00 do 21.00. Dobrodošli so tudi novi člani. Informacije na tel.št. 346-0441133 Petra ali 349-597763 Nastja.

Brez dlak na jeziku. »Naš cilj je najmanj osvojitve drugega mesta,« je na zboru Vesninih nogometarjev v Domju sporočil igralcem športni vodja Pavel Vidoni. Za nastop v elitni ligi je kriško društvo sicer pomladilo ekipo, vendar s kvalitetnimi igralci in tudi trener Ruggero Calò je priznal, da je z izborom zelo zadovoljen. Vesnin tabor je včeraj tudi razveselil obisk večletnega stebra Žarka Arandželoviča, ki se je tik pred začetkom sezone odločil za selitev k Pro Gorizii. Vesnini igralci bodo trenirali tudi danes in jutri, prihodnji teden pa - je dejal Calò - bo šlo za res. Že v četrtek, 9. avgusta čaka Vesno (ob 20. uri) prestižna prijateljska tekma v Križu proti Triestini. Calovej štab sestavljajo še njegov pomočnik Mauro Della Zotta, trener vratarjev Massimiliano Samsa, maserja Andrea Hrovatin in Alex Sedmak ter spremeljalec Fabio Urlini.

Vesna 2007/2008

VRATARJA: Daniel Donno in Stefano Maganja.

BRANILCI: Riccardo Betocchi, Matteo Cheber, Ferruccio Degrassi, Andrea Ervigi, Louis Fantina, Max Grgič, Marko Milenkovič, Daniel Tomizza, Lorenzo Valle.

VEZNI IGRALCI: Davide Candotti, Martin Cheber, Martin Covi, Nicolò Fichera, Danjel Leghissa, Emiliano Leone, Gianluca Velner.

NAPADALCI: Giuliano Cermelj, Peter Carli, Simone Mervich, Nicola Venturini.

BRUNO
KRIŽMAN

al Misr

8.

Pot se je že obrnila proti severu, vendar z obvozom do Rdečega morja in ob njem do Sueškega prekopa.

Vzhodna puščava je pretežno hribovita. Vzpetine imajo dokaj strma pobočja, ki so jih veter in termična nihanja neverjetno načela. Vtis imaš, da je vse zelo preperelo in krhko in bi se ob primernem udarcu vse zdrobilo v pesek in prah.

Od česa lahko živi majhen pristan Sofaga, je težko razumeti, so pa v bližini rudniki fosfatov. Puščava je popolna in vodo dobivajo od oddaljenega Nila. Nekoliko bolj na severu je slovita Hurgada, za mnoge eden pojmov eksotičnega počitnikovanja ob morju. V mestu, ki sestoji iz stotin blokov, se je menda močno ukoreninila ruska mafija z vsemi pritliklinami. Ustavil sem se toliko, kot se je šofer pomudil na kosilu. Še celih 60 kilometrov proti severu so se drugo za drugim vrstila nemogoča turistična naselja z bolj ali manj hollywoodskimi imeni. Pretežno so bila še v gradnji. Glavni investitorji naj bi bili petro-bogataši iz emiratov ob Perzijskem zalivu. Le kako bodo lahko napolnili take zmogljivosti? Od kod bodo dobili dovolj pitne vode? Kaj bo ostalo od koralnih polj, ki so še privlačnost Rdečega morja?

Po skoraj desetih urah od starta v Luksorju se je že po sončnem zatonu avtobus končno ustavil v neznanem kraju Zafarana z dokaj nejasnimi možnostmi za prenočevanje.

Kot skoraj vedno v težkih trenutkih pa se je vse na mah rešilo. Zafarana ni nič več kot karavanseraj za promet med Hurgado in Kairo. Še ponoči odpelje skupina avtobusov s spremstvom vojske ali policije turiste proti Kairu. Nekje okoli 7. ure dosežejo Zafarano, pozajtrkujejo in dve uri kasneje so že pri piramidah v Gizi. Popoldan si v Kairu ogledajo še narodni muzej in začenejo pot nazaj z vnovičnim postankom v Zafarani za večerjo. Čakajo jih nato še štiri ure vožnje do Hurgade. V zelo kakovostnem obratu z imenitnim nazivom Sahara Inn nudijo le nekaj postelj, vendar dobro založeno samopostrežno restavracijo.

Onstran Rdečega morja, ki se tam zoži v Sueški zaliv, je jasno viden sinajski polotok. Morda se je tam bližju Mojzesu posrečil podvig, da je umaknil morje in svoje popeljal proti svobodi.

Postanek v Zafarani je imel izključno kulturne cilje. V bližnji puščavi stojita dva koptska samostana. Eden je poimenovan po sv. Antonu, drugi pa po sv. Pavlu. Bil je čas posta (začetek marca) in obisk naj bi bil tedaj nemogoč. Vsi poskusi, da bi se že iz Asuana telefonsko povezal s samostanom, so spode-

V samostanu sv. Antona peki pripravljajo kruh za 120 menihov

teli, ker niti v asuanskem koptskem kulturnem središču niso poznali pravih števil.

V karavanseraju pa je bil obisk samostanov rutina. Mož je najprej poklical sv. Anton, kjer so kljub postu privolili v obisk. Sv. Pavel, s katerim naj bi tam imeli boljše odnose, pa ga je odredel. Naslednje jutro je že ob osmi uri avto drvel po puščavi proti skrivnostnemu samostanu. Nekje na polovici poti je ob cesti ležal razbit oklepnik z izraelskimi oznakami. Spomin na vojno iz leta 1973. Malo po njem pa je v puščavi počivalo trideset egiptovskih vojakov, ki so morda padli prav v spopadu z oklepnikom.

Že iz razdalje kakih deset kilometrov je bil videti samostan velika stvar, približevanje pa je sproti razkri-

valo, da gre za objekt, ki sprejema na stotine obiskovalcev. Špartanska prenočišča sicer nudijo samo moškim.

Vodič, ki bi moral spremljati obisk, še ni bil pripravljen in napoliti so me v jamo, kjer je sv. Anton živel. Pred očmi se je prikazala številka 1158, ki se je nanašala na število stopnic, ki vodijo do jame na severnem pobočju strmega hriba. Sonce še ni doseglo stopnišča in vzpon ni bil pretirano naporen. Čim višje se je vzpenjalo stopnišče, tem pogostejše so bili ob strani tablice z bodrilnimi napisi. »Vsaka težava se reši, če je vmes Bog«, je bil tisti, ki je kot dopiński »epo« pomagal pri približno 220 metrih višinske razlike.

V resnici bi bila velika škoda, če bi se kraju odpovedal. Razgled je objemal prostranost puščave in pod po-

bočjem samostansko središče s palmami in zelenicami.

Na dno morda deset metrov globoke zarez se je Anton vselil leta 294 in v njej dočakal več kot častljivo starost 105 let. Pečina je danes prava romarska pot. Ob njej je na desetine spominskih napisov, preprosto izdelanih križev in lističev z željami in priporočili za milost. V izvenpostnem času obišče samostan vsak dan tudi po deset večjih skupin romarjev ali obiskovalcev. Vsaj del se jih povzpne tudi do pečine na pobočju. Vseh stopnic je bilo 1218, ob njih pa še nekaj steze navkreber.

Po sestopu je že čakal brat Diomedos, oblečen v klasično črno tuniko in pokrit s črno kapuco z belimi križi. Pokazal nama je dober del samostana, tistega seveda, kjer se ne mudijo drugi

menihi med molitvijo in postom. »Vseh je danes 120«, je povedal.

»Prvi samostan je tu nastal leta 285, ko je v te kraje prišel sv. Anton in s svojim zgledom privabil druge vernike v puščavo«, je povedal Diomedos. Prvo cerkev, ki jo danes prekrivajo druge, so zgradili v petem stoletju, ostale zgradbe pa so nastale do 13. stoletja. Posebno velik priliv menihov so zabeležili v šestem in sedmem stoletju, ko so v ta del puščave prišli verniki, ki so bežali pred napadi puščavskih roparjev. Tudi samostan sv. Antona je doživel nekaj roparskih napadov. Delno so ga porušili v 14. stoletju, oropali pa leta 1454. Še danes hranijo knjižnica 1700 starih rokopisov, gotovo pa jih je nekaj bilo še veliko več.

Po svoje je samostan majhna trdnjava. Nekoč je v glavno zgradbo peljalo dvigalo. Razpolaga z lastnim vodnim izvirom, ki je skozi celo leto enakomeren in daje približno trideset kubičnih metrov vode dnevno. V starejših časih so iz poljedelske dejavnosti dobivali skoraj vso samostanu potrebno hrano. Imeli so mlin za žito, oljčna drevesa ter majhno torklo. Danes so stare naprave muzejski eksponati, v domači pekarni pa delajo »civilisti«. Oljčni nasad je bil omejen na dreved, ki je prečkal prostrano notranje dvorišča. Drevesa so bila še mlada in prav na tem, da se cvetovi odprejo.

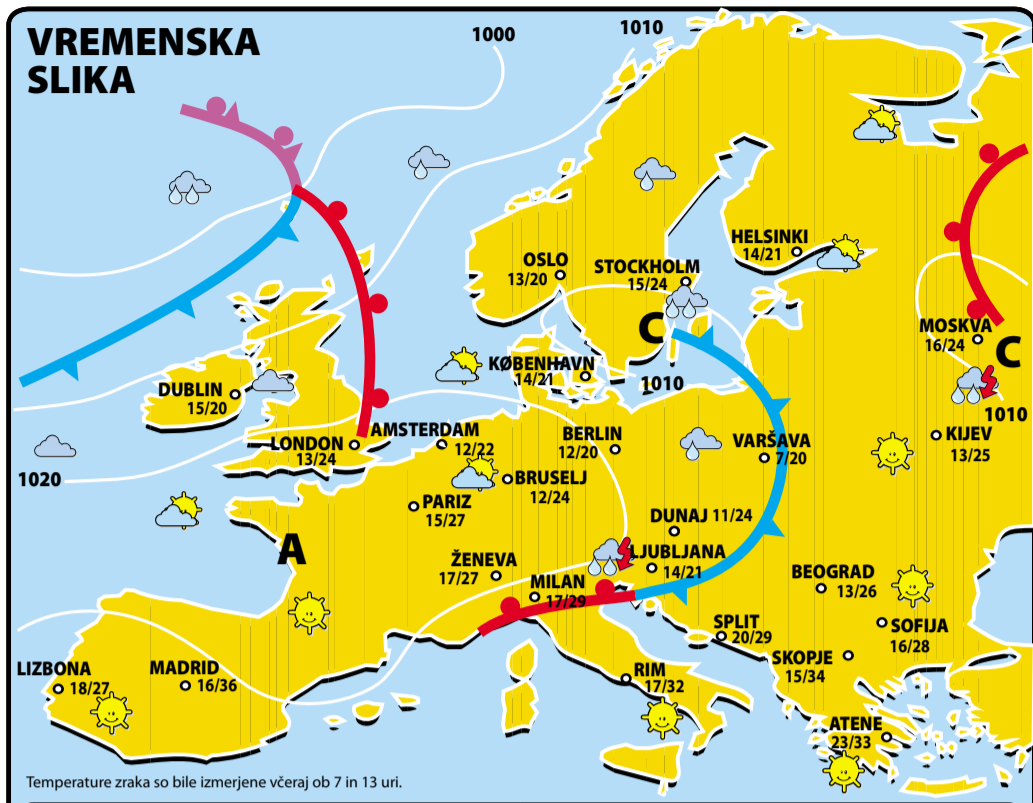
Z umetniškega vidika so prava poslastica freske, ki krasijo stene in stropne raznih kapelic. Najstarejše so iz šestega stoletja. Freske so prišle na dan le pred nekaj leti. Vsem prebivalcem samostana so bile sicer znane, vendar jih je prekrival sloj saj in prahu, ki je nastal v stoletjih izgoravanja sveč. Za restavratska dela sta poskrbeli tako ministrstvo za stare spomenike kot znanstvena ustanova iz ZDA, ki je dala na razpolago potrebno znanje.

(Se nadaljuje)

Strma pot do votliner. Na tabli napis: »Vsako težavo premagaš z božjo pomočjo«

Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13 uri.

Naše kraje je dosegla atlantska fronta.

Nad južno Skandinavijo je ciklonsko območje s hladno fronto, ki bo čez dan prešla naše kraje. Za njo bo s severovzhodnimi vetrovi dotekal precej hladnejši zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vziđe ob 5.50 in zatone ob 20.31
Dolžina dneva 14.40

LUNINE MENE
Luna vziđe ob 22.30 in zatone ob 11.02

PLIMOVANJE
Danes: ob 7.41 najnižje -44 cm, ob 14.01 najvišje 43 cm, ob 20.09 najnižje -21 cm, ob 00.04 najvišje 31 cm.
Jutri: ob 1.30 najnižje 14 cm, ob 7.49 najvišje -32 cm, ob 14.43 najnižje 40 cm, ob 21.16 najvišje -20 cm.

BIOPROGNOZA
Vremenski vpliv bo obremenjen, veliko ljudi bo imelo z vremenom povezane težave, okrepljeni bodo tudi nekateri bolezenski znaki. V noči na soboto bo obremenitev postopoma ponehala. Priporočamo večjo previdnost.

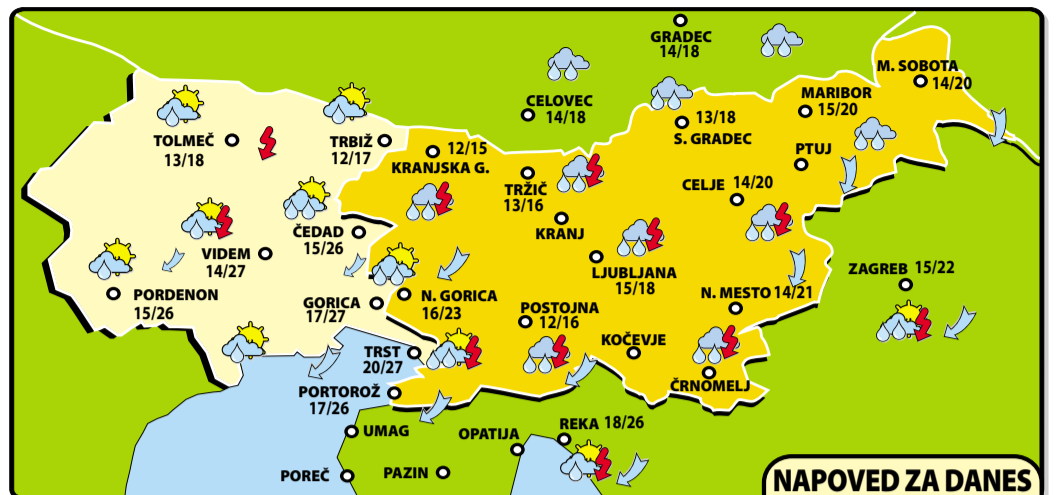
MORJE
Morje mirno, temperatura morja 23,4 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m	17	2000 m	8
1000 m	15	2500 m	6
1500 m	11	2864 m	3

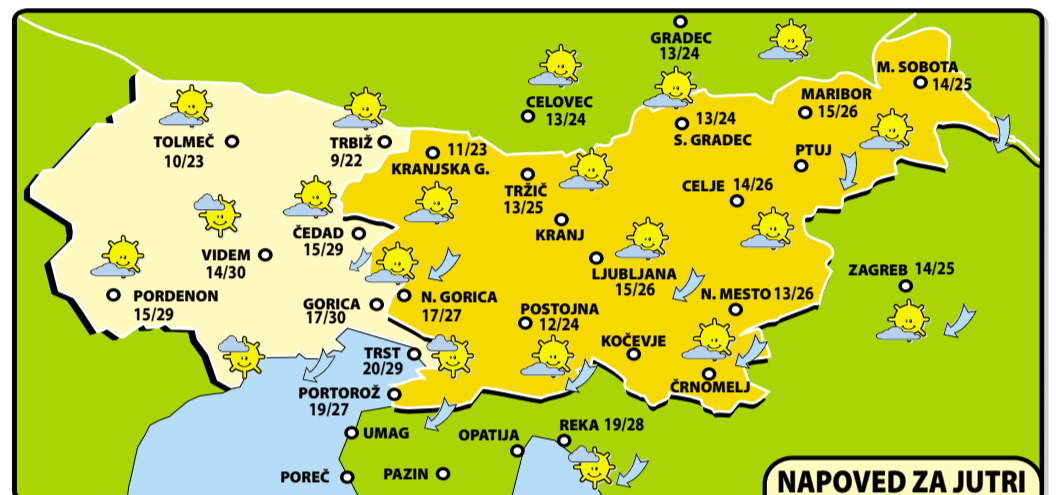
UV INDEKS
Ob jasnem vremenu bo UV indeks po nižinah sredi dneva do 8, v gorah 9.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

Povečini bo oblačno z zmerimi do močnimi padavinami, predvsem v vzhodnih predelih bodo tudi nevihte. Dopoldne bo ob morju in v nižinah zapihala burja, ki se bo čez dan okrepla. Ohladilo se bo. Proti večeru in ponoči bodo padavine oslabele in bo pihala močna burja.

Pretežno oblačno bo z občasnim dežjem, ki bo dopoldne od severozahoda postopno zajel vso Slovenijo. Sprva bodo tudi nevihte. Zapihal bo severni veter, na Primorskem pa burja. Najnižje jutranje temperature bodo od 12 do 17, najvišje dnevne od 15 do 21, na Primorskem do 26 stopinj C.

Zmerno oblačno bo do spremenljivo, predvsem ob morju bo pihal zmeren severovzhodni veter.

Jutri in nedeljo bo sončno z občasno povečano oblačnostjo. Ponekod bo še pihal severni veter, na Primorskem šibka burja.

ZDA - V torek zvečer v središču Minneapolisa v zvezni držabi Minnesota

Most v reko: najmanj 9 mrtvih

Pogrešajo še 20 ljudi - V reko zgrmelo na desetine avtomobilov - Most je bil dotrajan in krajevni tisk poroča, da bi ga morali porušiti

Približno 20 metrov cestišča se je pogreznilo v reko Mississippi

ANSA

MINNEAPOLIS - V sredinem zrušenju mosta z osempasovno avtocesto v Minneapolisu je po zadnjih podatkih umrlo najmanj devet ljudi, 20 ljudi pa še pogrešajo. Število smrtnih žrtev naj bi še naraslo, več kot 60 ranjenih pa so odpeljali v bolnišnico, so povedali predstavniki oblasti ameriške zvezne države Minnesota. Po podatkih oblasti so na mostu čez reko Mississippi, ki so ga zgradili pred 40 leti, potekala manjša popravila. Med nesrečo se je v reko zrušilo več deset avtomobilov. Oblasti pričakujejo, da se bo število žrtev še povečalo, saj ni veliko verjetnosti, da bodo še našli preživele. Po štirih urah reševanja so akcijo prekinili, saj se je medtem znočilo; z reševanjem so tako nadaljevali včeraj zjutraj.

V reko so v dolžini približno 20 metrov najprej zgrmeli deli konstrukcije mostu, ki so za seboj potegnili najmanj 50 avtomobilov. Ti so padali v reko in drug na drugega na večje dele mostu, ki se niso potopili. Guverner zvezne države Minnesota Tim Pawlenty je dejal, da gre za eno najhujših katastrof v zgodovini te zvezne države.

Guverner je tudi dejal, da so delavci državnega ministrstva za promet leta 1967 zgrajeni most nazadnje pregledali leta 2005 in 2006, vendar niso ugotovili nobenih resnih strukturnih težav. Most je bil zgrajen z enim samim jeklenim lokom v dolžini 140 metrov, ker bi stebri preveč ovirali rečni promet. V zadnjem času so na mostu sicer potekala manjša popravila.

Poročilo pristojnih oblasti iz leta 2001 je sicer omenjalo probleme zaradi razjedanja jeklenega loka in slabo varjenega ogrodja. Poročilo je tudi ocenilo, da je oblika mostu neprimerna in izpostavljen tveganju, da se zruši, saj nima dovolj podpore za osempasovnico.

Krajevni dnevnik Star Tribune pa je včeraj pisal, da so že leta 2005 odkrili velike okvare na mostu in ugotovili, da bi bilo popravilo preveč zahtevno ter zato predlagali, da bi most porušili in zgradili novega. Mostu naj bi, po pisanju tega časopisa, pripisali varnostno vrednost 50, kar je spodnja meja, pod katero je treba most porušiti.

Mostovi se rušijo

V zadnjih letih se je po svetu porušilo veliko mostov. nekaj najhujših nesreč:

5. marca 2001, Portugalska, 59 mrtvih: zrušil se je kovinski most na reku Douro, ker je popustil nosilni stebel. V reko je strmoglavil avtobus s 67 osebami.

15. septembra 2001, ZDA, 5 mrtvih: v Mehikem zalivu je konvoj čolnov za razsutni tovor trčil v most, ki je povezoval otok South Padre s kopnim. Več avtomobilov je strmoglavilo v morje.

26. maja 2002, ZDA, 14 mrtvih: vlačilec, ki je potiskal dva natovorjena čolna, je na reki Arkansas trčil v nosilni stebel in zrušil most. Več avtomobilov je strmoglavilo v reko.

28. avgusta 2003, Indija, 20 mrtvih: zrušil se je most v okrožju Daman, kakih 200 km od Mumbaya. Med vozili, ki so strmoglavila v reko, je bil tudi šolski avtobus. Med žrtvami je bilo veliko otrok.

8. septembra 2005, Indija, 33 mrtvih: med popravili, ki so jih opravljali vojaki, se je zrušil most v državi Himahal Pradeš.

20. oktobra 2005, Italija, 5 mrtvih: med neurjem v Južni Italiji se je v kraju Cassano del Murge pri Bariju zrušil z zemljo prekrit most. Avto je strmoglavil v blato in življenje je izgubila 5članska družina.

29. oktobra 2005, Indija, 60 mrtvih: v državi Andra Pradeš se je zrušil železniški most, ko je čezenj vozil potniški vlak, ki je strmoglavil v reko.

20. marca 2007, Gvineja, 65 mrtvih: blizu kraja Gueckedou v jugovzhodni Gvineji se je zrušil most, ko je po njem vozil tovornjak poln ljudi in blaga.